

Szerkesztőség. Kiadóhivatal
és nyomda: Bul. Reg. Ferdinánd (József főherceg-ut) 4.
Telefon: 151. Sürögnyomtatás:
Közlöny. Arad. Az Aradi
Nyomda Vállalat tulajdoná-
kiadása és rotációs nyomása.
Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évenként
840, félévenként 420, negyed-
évenként 210, havonta 70 Lej.
Külföldre havonta 50 Lej fel-
több. — Egyes szám 3 Lej.
Vasárnap 5 Lej. — (Bucu-
restiben 50 bani felár.)
Hirdetések tarifa szerint. —

XLVII. évfolyam, 250. szám *

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

* Szerda, 1932. október 26

Elég a bujtogatásból!

Nagy hévvel és lendülettel ismét támadások indulnak, mérges szavak tüzcsozáit repetik, láthatatlanul ölü gázok gomolygó frontjait bontják ki azok a lelkiismeretlenek, akik számára csak a káosz nyújt egzisztenciát, a felfordulás és az elszabadult féktelenség ad jóleső nyugalmat. Mint a mérges gombák a fertőzött talajon, úgy dugják fel fejeiket újra egyes bucaresti-i napilapok lepedőnyi oldalain az izgatottak, az uszítók, akik a nyomdafesték és az ólombetűk szentséges hatalmát használják fel arra, hogy sötétséget teremtsenek ott, ahol halvány szürkület kezdett már derengeni és gyűlölködésbe dermessenek az egymáshoz melegegő sziveket.

Titokzatos rendszert sejtethet akárki ezekben a támadásokban, amelyek mostanában csaknem nap-nap után a bucaresti-i sajtóban látnak napvilágot a romániai magyarság ellen. Az egyik legnagyobb példányszámú lap első oldalán közöl kliséket arról a magyarországi „irredenta propaganda-munkáról”, amelynek régi nyomtatványait méltánylandó szorgalommal áshatták elő pókhálós antikváriumok kalókódó lim-lomjai közül. Az ember elcsodálkozik ennyi elpocsékolott munka, ennyi elferdült ambíció és éretlen handabandázás láttára. Bizonyos, hogy még érdekesebb gyűjteményt állíthatott volna össze a lap, ha az időben jobban visszamenve, kiterjeszti tevékenységét az egykor egymással szembenállott országok háborús propaganda-nyomtatványaira is. Egy másik bucaresti-i orgánumnak a sportrovatában találkoznak mosolykeltő közleményekkel. A lap sportrovatában erdélyi magyar laptársaink sporttudósításainak cimgyűjteményét találjuk, amelyekben higgadt kritikával emelnek szót már a sportversenypályáira is becsempészett nemzetiségi elfogultságok kiélezése ellen. Lükettő elevenségi élet tükre bontakozik ki így is a kifaragott újságcímek kliséi közül — és erre a szerző „mélyes felháborodással” mindössze annyit mond: „Ime, milyen irredenták ezek a kommunisták magyarok!” — Mennyi gyűlölet és mennyi tájékozatlanság izzik e szavakban.

Tudjuk, hogy a tárgyilagosság és egyes bucaresti-i sajtóorgánomok két külön világban élnek. De fájdalmas ébredéssel kell rádöbbenünk, hogy ugyanakkor, amidőn az egymás után gyorsan bukducsoló kormányok mindent elkövetnek, hogy megnyerjék a külföld bizalmát, amidőn higgadt és bölcs államférfiak kereskedelmi egyezményekkel, vámszerződésekkel igyekeznek hozzákapcsolni az országot a művelt és kulturált nyugathoz; amidőn Fülléres gyorsvonatok viszik és hozzák az egymáshoz közeledni vágyó emberek ezreit a két ország között, akkor a hivatalos közvélemény formálói mindent elkövetnek, hogy a jószándék ne érje el célját. Közös államéletünk tizenegyedik évében ásatag reklámpalakokká és botcsinálta argumentumokkal keltik a mérgezett hangulatot, élesztik a korlátolt elfogultságot az ország dolgozó és békésen élni akaró népei között. Mi lenne, ha a bucaresti-i példa iskolát csinálna? Elképzelhető-e, hogy a heterogén nemzetiségű svájci államéletben a francia Genf, vagy Lausanne sajtója a német Bern, vagy Zürich ugyan-csak svájci állampolgárai ellen kezdjen gyűlöletszító kampányba? Vagy megtörténhet-e, hogy a zürichi németek irredenta vádakat emeljenek az olasz Lugano, vagy a pálmákkal ékes, világhírű Locarno ugváncsak svájci kereskedői és iparosai ellen?

Több érettséget és felelősséget joggal követelhet meg az ország magyarsága a főváros sajtójától, amely szisztematikusan veri ékeket az

A kisebbségi probléma felborulással fenyegeti a Balkán-konferenciát

A bolgár delegáció elhagyta a tanácskozás színhelyét -- Előterben az orosz megnemtamadási szerződés

Iorga Miklós éles kritikája a kormány tagjai ellen

Bucurestiből jelenti az Aradi Közlöny tudósítója: Rendkívül érdekes fordulatához érkezett el ma a Bucurestiben összeült Balkán-konferencia, amelyen az aradi Pop C. István kamarai elnök elnökölt. A Balkán-konferencia politikai bizottságának ülésén ugyanis, hosszas huza-vonak után, a kisebbségi kérdés került beható megvitatás alá. A kisebbségi kérdés ugyanis azért volt eddig a Balkán-konferencia Achilles-sarka, mert — a külföldi sajtóban idő előtt indiszkreció folytán napvilágra jutott, — a bolgár delegáció ennek a kérdésnek megfelelő tárgyalásától tette függővé azt, hogy egyáltalán részt vesz-e a konferencia bucaresti-i ülészakán, vagy sem...?

Izgalom a bolgár javaslat körül

Általános érdeklődés előzte meg tehát a bolgár delegáció állásfoglalását ebben a nagyfontosságú ügyben, amely ma be is következett. A bolgárok ugyanis azt javasolták, hogy — a helyzet ismeretében, — a Balkán-konferencia halassa el ennek a kérdésnek komoly megvitatását, mivel úgy látják, hogy a kérdés tárgyalására, illetve beható megvitatásra nem nyert eddigelé kellő előkészítést. A bolgárok annak a meggyőződésüknek adtak

kifejezést, hogy legjobb lesz, ha az egész kisebbségi kérdést ilyen helyzetben leveszik a napirendről és a legközelebbi ülészak tárgyszorozatára tűzik ki.

A bolgárok állásfoglalása meglepetéssel töltötte el a többi Balkán-államok delegátusait, akiket felkészületlenül talált az újabb sakkhuzás. Pella román delegátus és Papanastasiu görög delegátus elleneztek azt, hogy a bolgárok javaslatát a konferencia egyáltalán tárgyalásra tűzze ki ebben a formában. A konferencia, — mondották, — amugy sem hivatalos szerv és így a kormányoknak egyáltalán nem adhat utasításokat a kisebbségek kérdéseit illetően. A bizottság állásfoglalását látva.

a bolgár delegáció tagjai, mintegy adott jelre, felemelkedtek és elhagyták a tanácskozás helyét.

Jólinformált körökben a bolgár delegáció megsértődését többféleképpen kommentálják. Valószínűnek látszik, hogy ha a bolgárokat nem sikerül álláspontra merevségének feladására bírni, úgy a kisebbségi kérdés miatt fiaskót vall az idei Balkán-konferencia, amely így, — minden jel arra vall, — a genfi Népszövetség üres másolatává válik.

Besszarabia kérdését elintéztnek tekinti a kormány

Itt írjuk meg, hogy az orosz megnemtamadási kérdés ismét a politikai események előterébe került. *Maniu*, *Mihalache* és *Titulescu* az elmúlt nap folyamán hosszas tárgyalásokat szenteltek a kérdés megvitatásának s végül megállapodtak arra nézve, hogy a tárgyalások lefolytatásával *Cadere* varsói követet bízzák meg, aki már tárgyalta a megnemtamadási kérdésben Litvinovval. Eszerint *Titulescu* személyesen nem vesz részt a tárgyalásokon. Az orosz-román megnemtamadási szerződés kérdésében a kormány állásontja ma is változatlan, illetve *ugyanaz, mint amit a Vaida-kormány ebben az ügyben elfoglalt*. A megnemtamadási szerződésnek nem szabad háttérbe szorítania a Kellog-paktumot.

Érdekes cikket ír egy varsói sajtóorgánom a besszarabiai kérdésről. A lap megállapítja, hogy Besszarabia már 1812. előtt Romániához tartozott, *azonban az oroszok erőszakkal elvették*. Négy és fél évtizeddel később Oroszország Besszarabia egy részét visszaadta, majd az 1878-iki berlini kongresszus ismét elvette a visszaadott területet is Romániától. A világháború után Besszarabia egész lakossága, amely mindmáig megmaradt szívvel-lélekkel románnak, felszabadult örömmel csatlakozott Romániához. Ezt a kérdést tehát teljes joggal tekinthetjük elintéztnek.

államtest népei közé. Az ország közéletét nem nyugtalaníthatják felelőtlen és tendenciózus izgatásokkal, amidőn az erők összefogását diktálja a ránknehezülő küzdelmes idő. Az ország

Mironescu egyébként tegnap külföldre utazott, hogy az utóbbi hetek alatt teljesen megromlott egészségét ismét helyreállítsa. A pályaudváron barátai bucsuztatták, akik nagy számmal jelentek meg, hogy teljes gyógyulást kívánjanak a miniszternek. Ott voltak: *Popovici Mihály*, *Anghelescu*, *Dinu Cessianu*, *Cita Devila* és mások, a politikai élet előkelőségei.

Bucurestiből jelentik: A Cuvantul arról számol be, hogy *Popovici Mihály* igazságügy-miniszter megbízatást kapott a nemzeti-pártvezetőségétől arra, hogy készítse el a választójogi törvény reformtervezetét. A reformjavaslat mindenekelőtt a prémios rendszer eltörlésére vonatkozik. Hírek szerint az új törvényjavaslatot még ebben az esztendőben a parlament elé terjesztik.

Iorga professzor megszólal

Iorga professzor hosszú hallgatás után ismét megszólalt. Élesen kritizál mai nyilatkozatában a volt kormányelnök, aki most már tapasztalatból tudja, mit kellene csinálni annak, aki a mai nehéz időkben átveszi az ország kormányzását. Ő maga a szakértők kormányával együtt, nem sokat tett az ország érdekében, de most jónak találja kényelmes ellenzéki fedezékből ironiájának bombáit szórni a mai kormány felé. Nyilatkozatában Iorga

békés, dolgozó magyarsága elvárhatja és megkövetelheti, hogy felelős tényezők vessenek gátat az izgatásnak, amely rombol, amikor mi építeni akarunk! (J.)

Miklós nem feledkezik meg Pop C. Istvánról, a Kamara elnökéről, akinek terhére csupán annyit tud felhozni, hogy „a román nyelvet aradi tájszóval beszéli.” A volt miniszterelnök nyilatkozatának érdekesebb részei egyébként a következők:

— Beigazolást nyert, — mondotta — hogy az ellenzéknek emberei vannak, de nem népszerűsége. De ez nem is fontos. A népszerűség olyan, mint a por, a szél bármilyen irányba fújhatja. Az az ember, aki valamit tenni akar a köz érdekében, egyben a saját érde-

kei, a mások érdekei ellen kell, hogy cselekedjen. Azt hittem egy pillanatban, hogy Károly királynak ilyen emberre van szüksége. Tévedtem. Lehet, hogy majd holnap lesz szükség reá.

Jörgy professzor ezután öszre nagy ellenzéki kampányt jósol be. Kijelenti, hogy a liberálisok, akik azt hitték, hogy most ők kerülnek sorra, ősszel megkezdik nagy kampányukat a kormány ellen. De velük fog tartani sok becsületes erdélyi ember, sőt mozgalmat indítanak maguk a parasztpártiak is.

NYILVÁNOSSÁGRA KERÜLT a Gömbös-kormány 100 programpontja

Azonnal megvalósítandó „Solort“-programok — „Minden program annyit ér, amennyit megvalósítanak belőle“

Budapestről jelentik: A Gömbös-kormány ma este nyilvánosságra hozta száz pontból álló programját. A kormányprogram két főrésze oszlik: az egyik az azonnal megvalósítandó, úgynevezett „solort“ program, a másik pedig a távolabbi jövő programterve. A bevezetésben a miniszterelnök annak a kivánságának ad kifejezést, hogy a program minél szélesebb körben váljék ismertté és felhívást tartalmaz az ország egész lakosságához felekezeti és pártállásra való tekintet nélkül arra nézve, hogy a kormányt ennek végrehajtásában támogassák.

Az 1—3. pontok bel- és külpolitikai problémákkal foglalkoznak. Belpolitikai téren a kormány célja a nemzet megerősítése és az állam polgárai számára az elérhető legnagyobb jólét biztosítása. Továbbiakban az öncélú nemzeti állam kiépítése. Külpolitikai téren azt a nemzetközi szerepet biztosítani Magyarország számára, amely az országot multjánál és földrajzi fekvésénél fogva megilleti. A kormány minden erejével siettetni fogja a trianoni békeszerződés békés revízióját, a kisebbségi jogok érvényesítését és nem zárkózik el a Dunamérence államainak gazdasági együttműködésétől.

A II. rész 4—20. pontja a választói jog reformjával, az egyéni szabadságjogok biztosításával, a társadalmi egyesületek összehívásával, a közigazgatás egyszerűsítésével és javításával, az álláshalmazok megszüntetésével, a nyugdíjügyek rendezésével és az összeírethetlenségi törvény reformjával foglalkozik. A program szerint a választójog titkos lesz.

A III. rész 21—27. fejezetei pénzügyi kérdéseket tárgyalnak és részletesen foglalkoznak az állami pénzügyek helyzetével. A kormány célja az államháztartás egyensúlyának létrehozása, a pengő értékállóságának és fedezeti viszonyainak biztosítása, a közterhek arányosítása, egyszerűsítése és egészséges adómorál megteremtése.

A IV. rész 28—33. pontja igazságügyi reformkérdésekről szól.

Az V. rész 34—46. pontig a kormány termelési politikájának irányelveit fiksirozza. Cél: Fenntartani a nemzeti kapitalista termelést, de azt minél olcsóbbá és eredményesebbé kívánja tenni. Elősegíteni nagy tömegeket foglalkoztató ipartelepek létesítését és mindehhez alkalmazni az ország vámpolitikáját. A társadalombiztosító intézményt a kormány reformálni fogja.

A VI. pont a 74-ik szakaszig bezárólag mezőgazdasági, birtok és telepítési kérdésekkel, valamint vízügyekkel foglalkozik. Érdekes a pontnak az a része, amelyben a kormány bejelenti, hogy a hitbizomány-intézményt korrekтивumoknak fogja alávetni, viszont a megreformált hitbizományi intézményt ki fogja terjeszteni kis és középbirtokokra is. A falu megerősítését a szövetkezeti intézmény kiépítésével tervezi. Különös figyelmet áldoz az idegenforgalom érdekeinek, a külföldi piacok megszervezésének és ecélből különös gondot fog fordítani a magyar termelés jóhírnevének megerősítésére.

A VIII. fejezet szárazföldi és víziutak, va-

lamint a légiforgalom fejlesztésével foglalkozik.

A IX. fejezet a 83. pontig a hitelpolitika és a hitelezés javításával, valamint a belső tőkeképződés fejlesztésére szánt intézkedésekkel kíván az ország gazdasági életének segítségére járni.

A X. fejezet 84—91. pontig kulturpolitikai kérdéseket tárgyal. Ennek tárgyai a felekezeti béke fenntartása, a népoktatás kiterjesztése, a néptestnevelés megszervezése és a középiskolai reform.

A XI. fejezet nemzetvédelmi kérdéseket tárgyal és a rokkantak, hadiözvegyek és front-harcosok helyzetének javítását igéri.

Az utolsó, XII. fejezet népegészségügyi intézkedéseket tartalmaz.

Ez a munkaterv is, mint minden program — mondja a kormány manifesztuma — annyit ér, amennyit megvalósítanak belőle. A kormányban él a rendíthetetlen elhatározás, hogy tervszerű munkával megvalósítani igyekezzenek a programban foglalt célkitűzéseket.

Boila Romulus dr. felszólítja vádlóit, hogy adják be ellene a feljelentést

A megvádolt egyetemi tanár önmaga kérte vagyonának ellenőrzését

Kolozsvárról jelentik: Boila Romulus dr. egyetemi tanár következő sorok közlésére kérte a lapokat: Miután a vagyonellenőrzésről szóló törvény a hivatalos lap október 18-iki számában meghirdetést nyert, nyolc napig vártam, időt engedve mindazoknak, akik vagyonom ellenőrzését akarták volna kérni, hogy vádjukat kellőképpen megfogalmazhassák. Látva azonban, hogy senki sem terjesztett be ilyen kérést, abban a hiszemben, hogy számos rágalmozómnak nincsen meg a bátorsága azt megtenni, én magam nyújtottam be kérelmet a kolozsvári táblához, hogy vizsgálja meg vagyonom eredetét. Kérelmemhez bejelentettem

Stelian Popescu, Florea, Juca képviselők, Gocman és Hodas újságírók nevét, akik a sajtóban és a parlamentben engem meg mertek támadni. és felhívom mindazokat, akik nekik hitelt adtak, hogy nyújtsák be bizonyítékaikat, hogy vagyonom bármely részét visszaélés, kijáras vagy politikai befolyásom révén szereztem és mivel a törvény szigorúan bünteti a hamisan vádlót, kijelentem, hogy senki ellen nem indítatok eljárást, még ha valótlán adatokkal tesz is feljelentést ellenem, mert nyugodt lelkiismerettel várom a bíróság döntését, amely el fogja némitani névtelen és ismert rágalmozóimat. Aláírás: Boila Romulus dr., egyetemi tanár.

Letartóztatták a valkányi hármast rablógyilkosság gyanúsítottjait

Valkányba érkezett a temesvári detektívönök több detektívvel

Valkányból jelenti telefonon az Aradi Közlöny tudósítója: A bűnügyi hatóságok teljes apparátussal folytatják a nyomozást a péntekre virradó éjszaka történt rablógyilkosság teteseinek kézrekerítésére. Mint ismeretes, eddig még ismeretlen tettesek meggyilkolták Tenner János jómodu kereskedőt, annak feleségét, valamint egy 16 esztendőös Simon Julia nevű szolgálóleányt és magukkal vittek hatszázezer lej készpénzt. A csendőrség megfeszített erővel vezette be az ügyben a vizsgálatot és több valkányi parasztembert őrizetbe is vett.

A nyomozás eddigi fázisait azonban egyelőre a legnagyobb titokban tartják s nem közlik

a nyilvánossággal az őrizetbe vett gyanúsítottak neveit sem, annál is inkább, mert szerepüket nem sikerült teljesen tisztázni. A község lakossága természetesen felfokozott izgalommal várja a nyomozásról nyilvánosságra kerülő híreket. Ma délután egyébként megérkezett Valkányba több detektív kíséretében Plank Frigyes temesvári detektívönök, aki azonnal bekapcsolódott a nyomozás munkájába és helyszíni szemlét tartott, majd pedig résztvett az őrizetbe vett gyanúsítottak újabb kihallgatásán. Egyelőre azonban még nem lehetett kétségbevonhatatlannul megállapítani, hogy a rablógyilkosságot kik követték el.

Miklós herceg hazajön és átveszi a hadsereg főparancsnokságát

Bucurestiből jelentik: A Rador távirati ügynökség jelenti Bucurestiből, hogy Miklós herceg a napokban hazaérkezik Párisból, ahol mint ismeretes, közel egy esztendőt töltött. Miklós herceg hazaérkezése után azonnal átveszi a hadsereg főparancsnokságát, azt a rangot, amit az országból való eltávovása előtt is betöltött. A herceg és az uralkodó-család között teljes a harmonia.

Eletre akariák kelteni a Marmorosch-bankot

Bucurestiből jelentik: Svájci és francia tőkés — mint Genéből érkezett jelentések hírül adják — ismét életre akariák kelteni a megbukott Banca Marmoroscht. Az újjáalakult pénzintézet 40 millió svájci frank tőkével kezdené meg működését. A bank már kiegyenlítette a nemzeti bankkal szemben fennálló tartozását és hir szerint a kényszerigeztség alatt álló bank vagyontárgyait is sikerült jó áron eladni. Állítólag a bank betétesei bizonyos engedményeket hajlandók tenni a kvóta tekintetében.

Aggasztó Gaál Gaszton állapota

Balatonboglárról jelentik: A nagybeteg Gaál Gaszton dr. állapotában a legutóbbi nap folyamán nem állott be semmiféle lényegesebb változás. politikai állapota továbbra is aggasztó: űntudatlan, mely álomban fekszik ágyában és orvosi az éjszaka folyamán újabb, még erősebb szivvrohamtól tartottak.

Reggel felé a szivvrohamok gyengén jelentkeztek, utánuk a nagybeteg újra mély álomba merült. Valószínű, hogy holnap délig elől krízise, melyet mélységes részvétellel figyel Magyarország egész politikai és kisgazda-társadalmá.

Szécsi Oszkár feljelentése nyomán csalással és okirathamisítással vádolják a londoni Bles-cég budapesti vezetőit

A rendőrségi nyomozás feltűnést keltő leleplezése — Az Aradon is jól ismert két Szécsi-fivér szerepe a szenzációs bűntényben

Budapestről telefonálja az Aradi Közlöny tudósítója: Érdekes, aradi vonatkozású vádiratot adott ki a budapesti főkapitányság intellektuális osztályának jelentése nyomán az ügyészség. Az ügy szereplői az Aradon általánosan ismert két Szécsi-testvér: Szécsi Lajos és Szécsi Oszkár, akik, — mint ismeretes, — a háboru befejezése után, hatalmas arányú textil-kereskedést alapítottak Budapesten. Egyes spekulációval és a kommun alatt megmentett vagyonukkal, a két Szécsi-testvér „Szécsi és Társa” néven alapította cégét, amely Aradon a Weitzer János-uccában, a Minorita-palotában nyitotta meg hatalmas fiók-üzletét. A tőzsdei és a gazdasági konjunktúra idején, a cég országos hírt szerzett a kereskedelemében és a legelőkelőbb külföldi gyárakkal teremtve magának kapcsolatot, jelentősen szaporította vagyonát.

Váratlan események

A konjunktúra megszakadásakor a Szécsi-fivérek is likvidálni voltak kénytelenek. Ekkor az idősebb fivér, Szécsi Lajos összeköttetésbe lépett egy jónévű manchesteri nagykereskedő-cég főnökével és fiókot nyitott Budapesten, a nagy angol világkereskedelmi-cég számára, amelyet S. D. Bles néven jegyeztek be, Szécsi Lajos vezette a magyar fiókot. De a szomszéd országokban is ő képviselte az angol céget. Évekkel ezelőtt

ellentétek merültek fel Blesék és Szécsi között.

Szécsit váratlanul elmozdították igazgatói állásából, sőt különböző eljárásokat is indítottak ellene. A budapesti textil-nagykereskedők körében érthető feltűnést keltett, hogy Blesék bizalmiférjü gyanúja, az elmozdított igazgató öccse, Szécsi Oszkár működött, aki maga is terhelő tanu volt bátyjával szemben. Így sikerült Szécsi Oszkárnak a budapesti Bles-cégnél elfoglalnia bátyja helyét. A Nádor-uccában volt raktáruk és nagykereskedésük. Nemsokára azonban a cég Szécsi Oszkárral szemben is bizalmatlan lett, likvidátort küldött Budapestre, Szécsi Oszkárnak felmondott és új igazgatót nevezett ki. Szécsi akkor az angol cég budapesti fiókjával szemben több mint 100.000 pengős követeléssel lépett fel. Ekkor váratlan események történtek. Manchesterben a Bles & Sons-cég a törvényeknek megfelelően, fizetésképtelenséget jelentett be és kényszeregyezséget kért. Ugyanakkor a magyarországi fiók vezetői szintén megkérték maguk ellen a kényszeregyezséget megindítását. A budapesti fiók az eljárás során több, mint félmillió pengő vagyont mutatott ki. Erre a vagyonra különböző angol cégek és egyéb külföldi hitelezők igényt jelentettek be. Amikor Szécsi Oszkár is jelentkezett a maga 100.000 pengős követelésével, meglepetve konstátálta, hogy annyi a külföldi hitelező, hogy azok mögött neki alig van reménye igényeinek kielégítésére. Szécsi erre ügyvédjével, dr. Bernfeld Imrével áttanulmányozta a kényszeregyezés iratait és meglepő felfedezésre jutottak. Megállapították ugyanis, hogy

olyan londoni és manchesteri hitelezők jelentettek be a budapesti cég vagyonára igényt, akiknek soha azelőtt nem volt a magyarországi fiókkal szemben követelésük.

De még csak üzleti összeköttetésben sem álltak vele. Bűnvádi feljelentést tettek a főkapitányságon. Heteken át folytattak kihallgatásokat, az angol hatóságokat is foglalkoztatták az ügy részletei, s amikor megfelelő bizonyítékok álltak rendelkezésre, több helyen házkutatást tartottak, így a Bles-cég budapesti irodájában is, ahol különféle bizonyítékokat foglaltak le.

A rendőri nyomozás során megállapították, hogy a vállalat angol tulajdonosai Kereskes Sándor dr. és Kenyeres Gyula dr. ügyvédeket bízták meg a kényszeregyezséget teendővel, de részt vett ezek intézkedésében az angol cég Budapestre küldött likvidátora, Kahmann Vilmos és az Angliából ideküldött könyvszakértő, James Menzies, továbbá az új budapesti igazgató, Klein Henrik is. Londoni utasításra Budapesten különböző külföldi egyéneket hitelezőkként szerepeltettek a kényszeregyezés bejelentése előtt és

ezek neveit az iratokra ráhamisították.

Igy például több, mint 188.000 pengő követelést jelentettek be a Jones Crewdson és Jonnatt-cég főnöke, C. N. Skinnes, 127.000 pengős követeléssel szerepel William Deacous, holott a rendőrség megállapítása szerint, ilyen nevű ember nincs is, csak hasonló nevű angol bankház van.

Fuvardíj fejében 148.000 pengőt követel a budapesti cégtől B. Dwakinson, akiről megállapították, hogy nem más, mint az angol Bles cég egyszerű tisztviselője.

Hetekig tartó nyomozás során megállapították, hogy a nagy összegeket követelő személyek a kényszeregyezséggel kapcsolatos irásokat soha

Gyermekével együtt a Dunába akart ugrani gróf Klebelsberg Jenőné

Hajléktalan volt és elviselhetetlen nyomorban él — azért akar meghalni

Budapestről jelentik: Kedden hajnalban 3 óra tájban a budai Dunaparton az Erzsébet-híd közelében az őrszemes rendőrnek feltűnt egy rosszul öltözött fiatal nő, aki karján kis gyermekkel izgatottan járkált fel s alá a parton. Odalépett hozzá, mire az asszony hirtelen így kiáltott fel:

— Engedjen el, meg akarok halni!

A rendőr a nőt gyermekével együtt előállította a főkapitányságra. Az asszony először nem akarta megnevezni magát, később azonban általános meglepetésre kijelentette:

— Gróf Klebelsberg Jenőné vagyok.

A továbbiak során elmondotta még azt is, hogy súlyos anyagi gondjai vannak, nincs lakása, napok óta éheznek gyermekével együtt és ezért akart kislívával a Dunába ugrani.

Gróf Klebelsberg Jenőné a főkapitányság életvédelmi osztályán külön szobában helyezték el, ma reggel pedig Vigh Béla rendőrkapitány előtt órákon át mondogta el a szerencsétlen asszony regényes élettörténetét. Ismét arra hivatkozott, hogy nyomasztó gondok között él, melyek felőrölték idegzetét és nincs ereje a további küzdelemhez.

Az asszony kihallgatása után a rendőrkapitány jelentést tett Dornig Henrik főkapitány-helyettesnek, majd Ferenczy Tibor főkapitány kérette magához az ügy aktáit és megbeszélést tartott, hogy miképpen gondoskodjanak a súlyos körülmények közé jutott grófnén és gyermekén.

Gróf Klebelsberg Jenőné legutóbb Szabolcs-ucca 3. számú házban lakott albérlésben egyik rokonánál, Urbán Lajos szövőgyári munkásnál. Gróf Klebelsbergné leánynevének Urbán Erzsébet 25 esztendő. Három esztendővel ezelőtt ment férjhez gróf Klebelsberg Jenőhöz.

Napok óta hajléktalan volt és ez kesértette el annyira, hogy öngyilkosságot kísérelt meg.

A szerencsétlen asszony férje az elhunyt

AUTOTULAJDONOSOK !!!

Megnyílt Bukarestben, Calea Victoria 175. sz. alatt, telef. 3-78-38, állandó KIÁLLITÁSI TEREM, használt személy és teherautók vétel és eladása. GARAJUL JOHANN. 312

nem írták alá, holott Budapesten ilyen aláírások szerepelnek.

Mindezek alapján az ügyészség vádiratot adott ki család és okirathamisítás miatt Kahmann Vilmos, Menzies James és Klein Henrik igazgató, valamint a cég két ügyvédje, Kenyeres és Kereskes ellen azon a címen, hogy fiktív követelésekkel igyekeztek a budapesti hitelezők elől elvonni a magyar Bles cég vagyonát.

Elfogatóparancs Bles ellen

Vádiratot adtak ki Bles György Márkus, a manchesteri cég főnöke ellen is, mert a budapesti házkutatás alkalmával leveleket találtak, amelyeket Bles írt budapesti alkalmazottainak, kiket rábeszél a bűncselekmény elkövetésére. Ezekben a levelekben azonfelül olyan kifejezéseket is használt, amelyek miatt az ügyészség nemzetgyalázás címen is vádiratot adott ki ellene.

Az ügyészség értesítette a budapesti főkapitányságot, hogy a közeli jövőben kitűzendő főtárgyalásra megidézi, illetve előállíttatja a vád alá helyezetteket. Bles ellen pedig, aki külföldön tartózkodik, elfogatóparancs kiadását javasolja. Az Európaszerte ismert textilcég pesti fiókiánál kirobant szenzáció Aradon is nagy felkűntést keltett, hiszen Szécsi Oszkár személye sokak előtt ismeretes. Főleg textilkörökben nagy érdeklődéssel várják az ügy további fejleményeit.

volt magyar kultuszminiszter unokaöccse. Tekintettel arra, hogy továbbra is öngyilkossági tervét hangoztatta, a rendőrségen saját érdekében továbbra is őrizetben tartották. Gróf Klebelsberg Jenőnek a rendőrségek és törvényszékek előtt jól ismert a személye, aki magántisztviselő volt, de különböző csalásokat követett el. Több hónapja állástalan, Urbán Erzsébetet vette feleségül, akinek a hozományát elköltötte, azután pedig nem akart együtt élni feleségével. Az asszony fivérének, Urbán Lajos szövőmunkásnál huzódott meg, majd hazautazott szüleihez, akik azonban időközben elszegényedtek, úgy, hogy nem tudták eltartani és amikor visszatért fivéréhez, ő se akart tudni róla, így nem látott más kivezető utat, minthogy elpusztítja önmagát és gyermekét is.

CORSO-MOZGO

MA 5, 7¹/₂, és 9¹/₂ órakor.

Csak felnőtteknek!

A GYALÁZAT UTJA!

(Leánykereskedők munkában). Berlin és Rio de Janeiro között működő leánykereskedelemléről. — Ezt a filmet mindenkinek meg kell néznie. MARIA SOLWEG, OSKAR MARION, KURT GERRON, JULIUS FALKENSTEIN.

Ma délután 3 órakor:

KISMET!

Keleti film az ezeregyéjszaka meséiből. GUSTAV FRÖHLICH, DITA PARLO, JEGY LEI 8.

JÖN: STOLZ ROBERT operettje:

ARKADIA HERCEGE!

LIANE HAID és WILLY FORST: „Das Lied Ist aus” című operettet felülmuló nagy sláger.

Manikürszalontól a legénylakásig

Ugy kezdődött, mint egy modern hangosfilm. A vásznon a manikürszalón jólismert millióje táru szét, kis, meghitt varázsu fülkéivel, lágyan omoló brokát-függönyeivel, metszett, de hamis foncsoru tükreivel, amelyek között ott leng a maszti pikánsan csipős illata, mint egy távoli ígérte izenete. Enyhe kábulat előhírnöke, amelyben furcsán kavargó a valóság a Színházi Élet legújabb novelájának jeleneteivel, ahol a marquis csillogó monoklijával, elegáns fejbiccentéssel lép be a kis ajtón és mosolyogva huzza le kezéről az álmagat puhaságu, kanárisárga szarvasbőr-keztüjét...

— Manikürt kérek...! — mondja kedves mosollyal és leül az egyik kis asztalkához és átnyújtja kezét. Így indulnak a hangos filmoperettek a távolról boldog kacajjal integető happy end felé.

Az életben másképp van. Aradon meg éppen másképp. Itt is a manikür-szalontól indul a regény, apró kis korcsmákon, helyiérdekű és eleganciájú bárkon keresztül a legénylakásig, ahol „asszony tesz a lányból, a bimbóból rózsát” és... és... A vége egy poros és vegyes illúziókkal teljes törvényszéki tárgyalás, amelynek reális megvilágításában eltűnik a kedves kis, maszti-illatú manikür-szalón, az olcsó bár, titkos, áhitott leányvagyak széldülete és marad a lényeg: az áldozat, a kerítő, a leánykereskedő és a csábító szerepét drágán fizető szeladon...

Megmarad a brutális igazság, amelyet ma még mindenki kendőzve takar, — de hiába.

Az életben nem mennek mindig jól a manikür-szalónok. A Madame, a „tulaj” törheti a fejét: miért nem maniküröztetnek ebben az inséges világban a finom dandyk, a délceg biguinbajnokok...?

— Manikür tetszik...?

Félre nem érhető mosoly a legjobb esetben a válasz:

— Oh, magácska jobban tetszik...!

Vagy: egyszerűbben:

— Maga tetszik, fiam...

Aradon nagyon rövid ut vezet a bárból a legénylakásig. A mai világban, amikor a szendén fülrehuzott kalapka tulajdonosának csöppke kis relikuljében egy még csöppkebb és kisebb kapukulcs húzódik meg a ruzsudacska, a Yo-Yo és a puderpamacs mellett, egy pár lépés az egész távolság — de ez a pár lépés aztán jóvátehető. Minderre azonban csak igen-igen későn ébred rá a mama, vagy a papa, aki szertelen gyermekében tanulta csodálni korunk emancipált szellemiségét és a fiatalság erkölcsi életének önálló, szabad és függetlenségre törekvő elamerikanizálódását.

Igaz, „vannak még Juliák” és vannak Rigolettók. De mit szóljunk ahhoz a papához, aki résztvesz leánya leitatásán és maga vezeti a tizenhatéves, de alaposan beszélt leányát a Madame magánlakására...? Mi lehet a véleményünk arról a szülőről, aki megvárja, hogy beteljesedjék mindenki vágya, hogy aztán vérszomjas Capuletként jelentkezzenek a — fájdalomdíjért...? Az esthomálybaboruló törvényszéki tárgyalóteremben új reflektorok és Jupiterlámpák gyulladtak ki láthatatlanul. Láthattuk a tizenhat éves kis manikürösteányt, amint az első báréjszaka csalódása után a következők után veti magát és ime: máris ott sétál az uccai villanylámpák alatt, kacéran villogtatva mosolya hamis aranyát... És látjuk, a férfiakat, akik előbb sokat ígérnek, hogy utóbb semmit se adjanak. Tágabb életkörülmények között a fenti szereplők egyike-másika lehet hogy görli-csoportokat menedzselme, vagy talán jachton járná be az élvezetek kikötőit Európa és Amerika között. Milliókat forgalmazhatnának az élvezet emberiség lelkiismeretlenségének kamatoztatásából. De itt, Aradon...? Egyszerű undorítóan szimpla história marad meg arról, hogy hogyan kerül a legborzalmasabb lejtőre egy fiatal leány, aki dolgozni indult a manikür-szalónba, hogy néhány lelkiismeretlen ember élv- és pénzhajhászása miatt az úccán döbbenjen rá elrontott életére, az éjjeli magános villanylámpák előtt.

Letartóztattak egy volt aradi írógépgyűnőket Bucurestiben

A letartóztatottat Temesvárra szállították

Temesvárról jelentik: Engel Mór volt aradi írógépgyűnőket, akit a bucuresti-i rendőrség köröző levelek alapján letartóztatott, ma Temesvárra szállították. Engel Mór utjának, amely Aradtól—Bucurestig, majd a temesvári rendőrség fogdájaig tartott, hosszas és kalandos története van. A volt aradi ügynök nem egyszer állott annak idején az aradi törvényszék előtt, sőt éppen a közelmúltban tüzték ki tárgyalásra néhány ügyét, amelyet különböző följelentésekre tettek folyamatba az aradi ügyészségen. A tárgyaláson az összes följelentők megjelentek, csupán Engel Mór nem volt elővezethető, mert tartózkodási helye ismeretlen volt a törvényszék előtt. A vizsgálóbíró ekkor elrendelte Engel köröztetését. Ugyanezt tette a temesvári ügyészség is, miután Engel Aradról Temesvárra költözött és ott is folytatta szélhámoskodásait.

A följelentések egész özöne indult meg Engel Mór ellen, aki tucatszámra követett el kauciósi kassztásokat a följelentők szerint. Engel Mór kauciósi alkalmazottakat keresett egy közgazdasági almanach terjesztéséhez. A temesvári Kereskedelmi és Iparkamara azonban óvást tett közzé a lapokban, amelyekben kijelentette, hogy Engel Mór jogtalanul hivatkozik a Kamarára, amennyiben semmiféle közössége sincs a megjelenést ígéro közgazdasági almanach-hal. Engel Mór alkalmazottai ekkor gyanút fogtak és kaucióikat vissza akarták kérni. A volt aradi ügynök nem tudott fizetni. A becsapott alkalmazottak megtették följelentéseiket a temesvári rendőrségen, de mire az ügyész

Nyilatkozott Péchy Erzsi,

aki erélyesen cáfolja a betegségéről elterjedt híreket —
Hüllésből eredő zsába kinozza a hirneves primadonnát

Budapestről jelentik: A magyar fővárosban nagy megdöbbenést keltett az a hír, hogy Péchy Erzsi, a budapesti operett-színpadok egyik legkiválóbb primadonnája súlyos orvosi műtéten ment keresztül és magával tehetetlenül, betegesen fekszik Hunyadi-uti villájában. Az érdeklődők egész serege kereste fel a művésznő lakását, ahol azt a felvilágosítást kapták, hogy Péchy Erzsi férjének nagytétényi birtokán fekszik s nehéz betegsége miatt nem lehet meglátogatni. Az egyik budapesti lap kiküldte munkatársát Péchy Erzsi Hunyadi-uti villájába, ahol nyomban bebocsájtást nyert a művésznőhöz. Péchy Erzsit valóban ágyban találta, azonban korántsem látszott rajta a su-

anyagi természetű bajok is hozzájárulnak egészségi állapota lassu javulásához, miután az elmúlt szezonban a budapesti színházak 50 ezer pengő gázszival maradtak Péchy Erzsinek adósok. Ha ezt megkapná és kis villájukat eladhatná, hamarosan ismét felépülne a művésznő és a budapesti Labriola-varietében elegendő tehete szerződési kötelezettségének. Sőt, Berlinbe is szerződés szólítja vendégszereplésekre Péchy Erzsit, akinek felépülésében orvosi erősen biznak.

Színház — Irodalom — Művészet

* **Heti műsor.** Szerda este fél 9 órakor: Angyalt vettem feleségül (vigjáték-ujdonság, a prózaegyüttes bemutatkozása, C. bérlet). Csütörtök este fél 9 órakor: Angyalt vettem feleségül (vigjáték-ujdonság, itt másodszer, A. bérlet). Péntek este fél 9 órakor: Édes ellenség (színmű-ujdonság, B. bérlet). Szombat este 9 órakor: Nőtlen férj (operett-ujdonság, C. bérlet).

* **Ma este az Angyalt vettem feleségül vigjáték-ujdonság** először kerül színre és a próbákban már vége-hossza nincs a derűtségnak. Az angyalt Erényi Böske játsza, aki bebizonyítja, hogy mint vigjátéki színésznő is, kiválóan oldja meg a rábizott feladatot. Mészáros Béla rendez és játsza a bankvezérigazgatót, kívülük Felhő, Jávör, Darvas, Kiss Mariska. Ungár Boriska, Lantos játszanak főszerepeket a szórakoztató vigjátékban, amely a mai premieren C. bérletben, holnap, csütörtökön pedig A. bérletben kerül színre.

* **Pénteken újabb prózabemutató:** az Édes ellenség, amely a budapesti Nemzeti Színház műsordarabja volt. Bónyi Adorján újabb írói megállóhelye ez a darab, amelyben Aradon a társulat új prózai színésznője, Nagygyörgy Dóra is bemutatkozik. Ebben a színjátékban ismerkedik meg tulajdonképpen a közönség Lantos Bélával, a fiatal szerelmes színésszel. Olasz, Jávör, Kiss Mariska. Ungár Boriska, Gömör Emma a többi főszereplők a színjátékban, amely B. bérletben kerül színre.

Orvosi rendelőnek

alkalmas 2 helyiség központi fűtéssel a
SIMAY-fürdő emeletén novem-
ber 1-től kiadó. 3651

lyos operáció hatása. Somogyi Nusival és Judit nevű leányával jókedvűen elbeszélgetett.

Az újságíró kérdéseire elmondotta, hogy **semmiféle igaz a műtét beavatkozásból** és saját szemével győződhet meg bárki, hogy egyetlen testrésze sem hiányzik a művésznőnek. Betegségére vonatkozólag kijelentette, hogy közel három esztendeje egy autóbaleset alkalmával szerzett belső sérülést, amelyet Verébély tanár kisebb operációval teljesen helyrehozott. Újabb baleset érte a művésznőt, amikor ez év májusában Berlinbe ment vendégszerepelni. Tizenkilencszer játszott „Szép Helena”-t Reinhardt rendezésében a Grosses Schauspielhausban, majd mikor a színházat bezárták, haza akart menni Budapestre. Közvetlenül az elutazása előtt **lezuhant egy magas lépcsőről és kulcsfontosságú szövetet szenvedett.** Így vitte haza férje, Garibaldit lovag Budapestre, ahol Verébély tanár megoperálta Péchy Erzsit. Néhány röntgenkezelés után teljesen visszanyerte egészségét a szöke primadonna, azonban **hüllésből kifolyólag súlyos természetű zsabát szerzett, amely most ágyba kényszerítette.** Sajnos,

H I R E K

MISS FARAGO

beszélgetése Bernhard Shaw-val

Miss Elisabeth Farago aláírással intervjút jelent meg a Daily Herald hasábjain — Bernhard Shaw-val. Az intervjú roppant nagy feltűnést keltett, mert tudvalevő, hogy a nagy B. S. nem ad intervjút; ha valamit mondani akar, — szokta mondani — majd megírja maga. Farago Erzsike budapesti újságírónek azonban mégis sikerült megszólaltatni az extravaganciáiról ismert világhírű író és a beszélgetést ilyenformán írja le az egyik legnagyobb angol napilapban:

— Bernhard Shawnak először levelet írtam, abban kértem, hogy fogadjon. Én félév alatt gőzerővel megtanultam angolul, csak hogy beszélhessek vele. Shaw azonban nem is válaszolt, mire valóságos rátörttem a Malvern-hotelben levő lakásán. A híres író nagyon meglepődött és ment sehogysem akartam távozni intervjú nélkül, megadta magát és — nyilatkozott. Ime tehát, nem is olyan nehéz intervjút szerezni tőle.

— Mit gondolt saját magáról mester? — Ez volt az első kérdés.

— Esztelenség. Mit gondolhatna egy hetvenesztendő öregember magáról? Esztelenség, esztelenség. De lássa be, hogy nem adok intervjút és hagyjon fel a kérdésekkel.

— Én kérem jónéhány ezer kilométert utaztam, hogy lássam Önt.

— Mások is megtették már. Nem nyilatkozom. Jó napot.

— Mister Shaw, Ön már megcáfolta önmagát, hiszen már — nyilatkozott?

— Hogyan? — kérdi meglepetten.

— Esztelenségnek mondotta, hogy egy öregembernek önmagáról gondolatai legyenek!

— Eh, esztelenség!

Zavarba jön és újra elismerteli vagy ötször, hogy esztelenség, esztelenség. De azért nyilatkozott. És ez örökre bosszantani is fogja.

A Daily Herald az első oldalon hozta az intervjút. Akik tudják, azt mondják, hogy ilyen helyen elhelyezett cikkért soronként másfél fontot fizet a lap.

— **IDŐPROGNÓZIS.** Szeles, hűvös idő várható, számottevő eső csak a déli megyékben lehetséges.

Előadások 5, negyed 8 és negyed 10 órakor:
CENTRAL MOZGÓ: VÁGYOM EGY CSÓK UTÁN... Zenés, énekes vlgjáték, főszerzőkben: JOHANNES RIEMANN, MARIANNE WINKELSTERN, VEREBES ERNŐ, TRUDE BERLINER, MAX ADALBERT és SENTA SÖNELAND.

SELECT MOZGÓ: A JAZZ SZIMFONIAJA. gyönyörű zenéll, hatalmas szerelmi dráma. Főszerzők: WILLIAM COLLIER jun. és ALICE DAY.

Délután 3 órakor vasárnapi matiné-helyekkel:
CENTRAL: A SASFIÓK.
SELECT: TOM MIX.

— **Károly király visszautazott Sinaia.** Bucurestiből jelentik: Károly király ma délelőtt Bucurestbe érkezett. Az uralkodó csak néhány órát töltött a fővárosban, azután visszautazott Sinaia.

— **Sevel Radulescu külügyi alminiszter** ma letette hivatali esküjét Maniu miniszterelnök kezébe.

— **Legkellemesebb, legideálisabb, legenyhébb használatú a Solvo pirula.** Egy doboz 20 lej. Földes-nyógy-szertár.

— **Dr. Pacha Ágoston püspök Lippán és Radnán.** Dr. Pacha Ágoston római katolikus megyéspüspök, — mint megírtuk, — tegnap délután Aradról Lippára utazott, hogy felszentelje a lippai iskolánövérék agg-menházát. A püspök tegnap este megérkezett Radnára, ahol a ferencrendi kolostorban szállt meg, majd ma reggel ünnepélyes keretek között véggezte el a lippai Notre Dame Theresianum agg nővérei számára ujonnan felépített menház felszentelését. A püspök Lippáról még a délelőtt folyamán Temesvárra utazott. Pacha Ágoston dr. szombatig Temesváron marad, majd visszatér Aradra, hogy a leányok és asszonyok bérnájási szertartását is elvégezze.

— **Mihály nagyvajda tiszteletére** mozielőadást rendeztek. Bucurestiből jelentik: Mihály nagyvajda ma a királlyal ebédelt, délután 3 órakor mozielőadást rendeztek tiszteletére, amelyen pártasai is részt vettek. este anyjához, Heléna kir. hercegnőhöz ment és ott töltötte az éjszakát. A király ma délután visszautazott Sinaia, ahonnan csak néhány órára jött Bucurestbe, fia születésnapja alkalmából.

— **Szerdán szünetel a munka a közhivatalokban.** Szerdán, október hó 26-án, egyházi ünnep miatt, Arad város területén, valamennyi közhivatalban szünetel a munka. A délelőtti órákban a görög keleti katedrálisban ünnepi misét celebrálnak, amelyen a vármegyei és a városi hatóságok fejei valamennyien megjelnek.

Ingyenes bridgeoktatás

kezdők és haladók részére

a: BRIDGE-SZALONBAN :

— a Városi Kávéház felett. —

— **Változatlan Nagy Erzsike állapota.** Nagy Erzsike, dr. Nagy Sándor volt országgyűlési képviselő, interimár-bizottsági tag leányának állapotában nem állott be javulás. Nagy Erzsike néhány nappal ezelőtt ágyának dőlt és betegsége nemsokára komoly aggodalomra adott okot. Kezelőorvosai konziliumot tartottak a nagybeteg ágya körül és mint megírtuk, vérzéses agylobot állapítottak meg. Nagy Erzsike elvesztette eszméletét és ettől a perctől kezdve éjjel-nappal mellette állnak orvosai, hogy a rokonszenves urileányt megmentésük. Ma este ismét érdeklődünk hogyléte felől, egyik kezelőorvosánál, dr. Moga Cornéliánál, aki úgy informált bennünket, hogy a beteg állapota este is változatlan maradt. A szerdai nap folyamán különben Aradra érkezik Budapestről dr. Richter Hugó egyetemi magánánár, a budapesti Zsidó-kórház főorvosa, hogy a nagybeteg urileányt gyógykezelje.

Estélyen

— *Vajjon ma is énekel majd valakit a háziasszony?*

— *Valószínűleg — mert vacsoraközben feldöntöttem a sötétort.*

Európai körutján Berlinbe utazik egy amerikai. A városháza előtt megszólít egy berlini és megkérdezi, hogy mi az a hatalmas épület?

— *Temető — feleli a kérdező.*

— *De az lehetetlen!*

— *Oh igen — itt pihen háromszáz tisztviselő.*

— **Halálos szerencsétlenség egy futballmérkőzésen.** Szombathelyről jelentik: Szentpéterfa községben a levették futballmeccsén megdöbbentő szerencsétlenség történt. Egy játékos nekiment a kapufának, amely kidőlt és ráesett Harangozó Lajos tiz esztendő kisfiúra. A gyermek a sérüléseibe belehalt.

— **Meghalt a legidősebb magyar újságíró.** Budapestről jelentik: A magyar újságírók nesztora, Mezei Ernő, ma délben, hosszas betegeskedés után, 81 éves korában elhunyt. az újságíró Gyomán és Miskolcon függetlenségi programmal annak idején képviselővé választották. Különös újságírósikereket ért el a tiszaszilári per idején, amikor az ügyvel kapcsolatosan tiltakozását fejezte ki előkelő budapesti lapok hasábjain.

— **Többmillió ékszerrelés Constancában.** Constancában az elmúlt éjjel ismeretlen tettesek kifosztották a Delli-féle ékszerészüzletet, ahonnan több millió lej értékű ékszer loptak el. A tettesek valószínűleg nemzetközi betörőbanda tagjai. A betörők a szomszéd ház pincéjéből hatoltak az ékszerüzletbe.

— **A budapesti Király Színház tagjai folytatják a szezont.** Budapestről jelentik: A Király Színház tagjai elhatározták, hogy konzorcionális alapon tovább folytatják a szezontjukat és holnap már meg is kezdik a próbákat.

Hétezer lej pénzbüntetésre

ítéltek egy aradi uriaszonyt,

aki névtelen levelezőlapot küldött egy aradi cég alkalmazottjának

Érdekes ügyet tárgyalt ma az aradi járásbíró-ság. Vádoltként egy aradi fűző-szalon tulajdonosnője állott a bíróság előtt rágalommal vádolva. Néhány hónappal ezelőtt Schwarcz József, egy ismert cég alkalmazottja levelező-lapot kapott, a melyben „Egy jó barátia” aláírással egy ismeretlen felszólította, hogy hozzon el az üzletből abból az áruból, amelyből már hétezer lej értékűt elvitt. A levelezőlap a cég tulajdonosának a kezébe jutott és miután előzőleg több lopás történt az üzletben, a gyanú természetesen a címzettre irányult. Schwarcz Józsefet elbocsájtották állásából. Az alkalmazott erre kutatni kezdte, vajon melyik jó-akaró küldte neki ezt a levelező-lapot. Gyanúja Miklós Józsefné, egy aradi fűző-szalon tulajdonosnőre irányult, miután néhány nappal ezelőtt, családi perpatvarból kifolyólag összeveszett vele. Feljelentést tett tehát ellene a járásbíró-ságon rágalomzás címén. A mai tárgyaláson Olinescu irászakértő igazolta, hogy a névtelen levelet tényleg a feljelentett uriaszony írta, mire a bíróság bűnösnek mondta ki és hétezer lej pénzbüntetésre ítélte.

— **Szerdán délután érdekes vendége érkezik az aradi Minorita-rendháznak.** Dr. Veress Ernő, az erdélyiszerte ismert, kiváló hit-szónok elfogadta az aradi plébánia meghívását és a Krisztus király ünnepét előkészítő lelki-gyakorlatokat ő tartja a minoriták templomában. Az első prédikáció szerdán este 7 órai kezdettel lesz, míg a másodikát csütörtök este ugyancsak hét órai kezdettel tartja Veress Ernő dr. Pénteken reggel, pénteken este, szombat reggel és szombaton este hét órai kezdettel folynak le a további lelkigyakorlatok a Minorita-templomban. A beszédeket mindvégig dr. Veress Ernő tartja az egybegyűlt hívekhez. Vasárnap reggel dr. Pacha Ágoston püspök végzi a befejező ájtatosságokat.

— **Holnap összeül a magyar parlament.** Budapestről jelentik: A magyar parlament holnap ismét összeül. A sajtót a kormány ekkor tájékoztatja a nemzeti munkatervre vonatkozólag.

— **Kemal pasa vadászatra hívta gróf Bethlen Istvánt.** Budapestről jelentik: Az Új Nemzedék értesülése szerint, gróf Bethlen Istvánt Kemal-pasa vadászatra hívta meg. A politikus a meghívást elfogadta.

— **Félmilliót sikkasztott egy adófőnök.** Falticeniből jelentik: Nagy feltűnést keltő letartóztatást eszközölt ma délelőtt a falticeni rendőrség. Néhány héttel ezelőtt ugyanis egy feljelentés alapján vizsgálat indult meg Gheorghiu Ilie adófőnök ellen, aki a feljelentés szerint nagyobb összeget sikkasztott. A lefolytatott vizsgálat, amely ma délelőtt nyert befejezést, megállapította, hogy az adófőnök 587 ezer lej sikkasztott. Ennek megállapítása után rögtön intézkedés történt, hogy a sikkasztó adófőnököt előzetes letartóztatásba helyezték. A letartóztatás a városban nagy feltűnést keltett.

— **Megsebesítette a Kludski-cirkusz tigrise.** Chisenevből jelentik: Súlyosabb természetű baleset történt ma délelőtt a Chisenevben vendégszerelő Kludski-cirkuszban. Aradoan Árpád chisenevi hentesmester, aki a vadállatok részére húst szállított a cirkusznak, a délelőtti órákban egy fél borjut akart keresztülvinni azon a helyiségen, ahol a vadállatok pihentek. Amikor a gyanútlan hentesmester elhaladt a tigris-ketrec előtt, az egyik tigris a rácson keresztül utánakapott lábával és Aradoannak jobb kezefejét valóságos leszakította. A mészáros súlyos sérülésével a köz-kórházba szállították.

— **Leleplezett selyemcsempészek.** Csernovicből jelentik: Az elmúlt éjjel a határőrök a Taramus-folyó partján, Cheresim falu közelében, gyanús embereket láttak, akik amikor a határőröket megírták, eldobták a náluk lévő zsákokat és futással elmenekültek. A zsákokban nagymennyiségű selyemáru volt, amit Lengyelországból csempészték át Romániába. A vizsgálat megindult a csempészek kézrekerítésére.

Sikamlós részletekkel telt éjszakai botrány ügye az aradi törvényszék előtt

Főszereplő: egy tizenhat esztendő aradi leány — Erkölcsrajz Arad éjszakai életéből —

Pikáns, részleteiben meglehetősen kényes bűnyűt tárgyalt ma délelőtt az aradi törvényszék első szekciója. A bíróság *Seracu-Ionescu*-tanácsa előtt hárman állottak vádlottként: *Valentinné-Pesti Mancsi*, volt aradi manikürszalón-tulajdonosnő, W. magántisztviselő és *Redes János* szabómester, akiket azzal vádoltak, hogy V. A. tizenhat esztendő leányt a rossz utra térítették. A mai kor erkölcsének hü tükre volt ez a tárgyalás, amelyen felvonult az 1932. minden erkölcsstelensége, minden immoralitása. Maga az eset annakidején sokat szerepelt az aradi és erdélyi lapokban.

V. A. tizenhat esztendő leány apja feljelentést tett az aradi rendőrségen a három vádlott ellen. *Pesti Mancsi* azzal vádolta, hogy leányát erkölcsstelen életre beszélte rá, sőt megverte, amiért nem akart a rossz utra térni. Szalójában pedig alkalmat nyújtott a tizenhat éves leánynak arra, hogy csábítóival találkozzon. W. magántisztviselő és *Redes János* szabó pedig azért kerültek a vádlottak padjára, mert állítólag előszakot követtek el a leány ellen. Egy este a leány egy barátjával, apjával, *Redessel*, egy *Répási* nevű férfivel, valamint *Pesti Mancsi*val együtt szórakoztak a Szabadság-téri *Madár-büffében*. A barát, *Lehőci Magda* tul sokat ivott srosszul, mire — mondja a feljelentés — a két leány elhatározta, hogy *Pesti Mancsi*hoz megy és ott fekszik le. Időközben a manikürszalón tulajdonosnője hazament és az utánaérkező társaság felzörgette lakásán. Ezután történtek azok az események, amelyek az egész botrányt kipattantották. A feljelentés szerint az apa hazament és leánya ittas állapotban engedett *Pesti Mancsi* állítólagos rábeszélésének és meglátogatta *Redest* az ugyanabban a házban levő lakásán.

A botrányokban bővelkedő esetet ma tárgyalta az aradi törvényszék és a tanúk nagy száma vonult fel, hogy a fiatal leány emlékezetes éjszakán történt viselkedéséről tegyen tanuságot.

Egy görbe éjszaka

Először a vádlott nőt hallgatták ki. *Pesti Mancsi* kijelentette, hogy ott volt az emlékezetes estén a *Madár-büffében* és látta, amint V. A. apja, egy barátja és több más férfi társaságában szórakozott. Ő hazament és jóval később megjelent lakásán az egész társaság és felzörgette álmából. A leány apja kijelentette, hogy *Lehőci Magda* annyira ittas, hogy nem tudja hazavinni és arra kérte, engedje meg, hogy a két leány nála aludjon. A botrány elkerülése végett megengedte. Alighogy az apa elment, a leány kijelentette, hogy *Redes* lakására megy fel és hiába volt minden rábeszélés, *trágár szavak kiáltozása közepette kiszaladt a szobájából*. Nem kényszerítette a rossz életre, sőt óvta tőle és ezért erélyesen szembeszállt vele, a leány apja most százezer lejjel akarja megszarolni azon a címen, hogy megrontotta tizenhat éves gyermekét. Kijelentette még, hogy úgy V. A., mint barátja iszákosok voltak, akik külvárosi kocsmákban dorbézoltak.

Redes János szabó hangsúlyozza, hogy semmiféle erőszakot nem alkalmazott a leánnyal szemben, aki önként kereste vele a barátkozást és arra akarta rábeszélni, vegyen neki téli kabátot. A *Madár-büffében* történt mulatozáson előre megállapodott a leánnyal, hogy lerázza valamilyen ürüggyel apját és lakására megy. Ezután egy kényes kérdés terelődik a szó. Az elnök megkérdezi *Redest*, adott-e pénzt a leánynak, mire a szabó kijelenti, hogy téli kabátot ígért neki.

Elnök: És megtartotta ígéretét?

Redes: Nem tartottam szükségesnek. Megszakítottuk a barátságot.

W. L. kijelenti, hogy az uccán ismerkedett meg V. A.-val, aki az első találkozásnál randevut adott neki. Együtt mentek el lakására s a leánynak több randevu után ezer lejt adott.

A vádlottak után a tanúk vonultak fel. Első *Madár József*, a büffe tulajdonosa, aki kijelenti, hogy a büffében történt mulatozás után V. A. barátjának hívására ment velük *Pesti Mancsi* lakására.

Elnök: Leitatták a leányokat?

Madár: Nem voltak ittasak, szalonpiccük volt csupán.

A büffetulajdonos ezután kijelenti, hogy semmi célja sem volt egyik leánnyal sem.

Dr. Messer Károly ismert aradi ügyvéd vallomásaiban elmondotta, hogy V. A. apja bizta meg, tegyen feljelentést W. ellen és követeljen tőle százezer lejes kártérítést, amiért megrontotta leányát. **Dr. Messer** erre levelet írt a tisztviselőnek, aki megjelent irodájában és kijelentette, hogy nem követett el semmiféle erőszakot. Miután **Messer dr.** nem találta az ügyet megfelelőnek, a megbízatást visszaadta. Ezek után **Grubner Dezső**, a Flóra-büffe volt tulajdonosa vallotta, hogy a leány többször járt nála és barátjéül ajánlkozott. Az elnök ezután felolvasta a tárgyalásról távolmaradt V. A. vallomását, amelyben kijelenti, hogy a *Madár-büffében* leitatták s hogy *Pesti Mancsi* vérelessel akarta kényszeríteni, hogy *Redes* lakására menjen. **Lepa Valér dr.** védő ezután levelet mutat fel, amelyeket a leány W.-nek írt.

Jön!

G. W. PABST világfilmje

... robbant a bánya

(Bajtársak)

Jön!

Az egyikben találkat ad neki egy téren, míg a másikban bocsánatot kér tőle, hogy kellemetlenséget okozott neki.

„Nagyon szeretem magát — írta — és kényszerüségéből tettem, amit elkövettem magam ellen”.

— Ezekből megállapítható, hogy a leányt apja kényszerítette a terhelő vallomás megtételére — jelentette ki a védő — mert zsarolni akart.

Felmentő ítélet

A tanukihallgatások után a feljelentő képviselőjében **dr. Kövess László** kijelenti, hogy a felvonult tanúk mind V. A. erkölcsstelenségeiről beszéltek. Ő azonban — ha szükséges — tanukat hoz, akik a manikürszalón tulajdonosnőjéről vallanak. Kéri a vádlottak elítélését és a százezer lej kártérítés megítélését a leánynak. *Gutunoiu* ügyész közölte, hogy elejti a vádat, mire a bíróság rövid tanácskozás után bizonyítékok hiányában felmentette a vádlottakat. **Kövess dr.** a feljelentő képviselőjében felbezést jelentett be a temesvári táblához a felmentő ítélet ellen.

21.000 ember nézte meg Kolozsvárt

a Fox-filmgyár németnyelvű világ-

siágerét, melynek címe

Jön!

ÉDESANYÁM.

CENTRAL-mozgó.

Egyenruhás szabadságharcosok küzdenek a jugoszláv katonasággal

Véres összecsapások, számos letartóztatás — Budapesti újságíró érdekes tapasztalatai Jugoszláviában

Fiuméből jelentik: A Horvátországban ki-tört lázadásról és annak eseményeiről eddig egymásnak teljesen ellentmondó hírek kerültek a világsajtóba. A jugoszláv hivatalos távirati iroda a szabadságmozgalom jelentőségét a minimumra igyekezett redukálni, ugyanakkor azonban olyan hírek is napvilágot láttak, hogy *Horvátországban véres csaták dőlnek a kárhatalom és a lázadók csapatai között és hogy az áldozatok száma a 60 ezret is elérte*. A legújabb hírek szerint nem elszigetelt jelenségekről, hanem a horvát, dalmát, bosnyák, szláv országreszekre kiterjedő mozgalomról van szó, amely egyre komolyabb méreteket ölt.

A napokban egy budapesti újságíró Horvátországban járt és az ott tapasztalt eseményekről feltűnő cikkben számolt be. A tudósítás szerint voltaképpen ugynevezett „usztasa-mozgalomról” van szó. Az usztasa szó magyarul annyit jelent, mint szabadságharcos. Az usztasák erős szervezetbe tömörültek és sok bajt okoztak a jugoszláv rendfenn-tartó közegeknek. A szervezeteket a lakosság mindenütt rokonszenvvel fogadta. A szabadságmozgalom — mint az újságíró jelenti — tulajdonképpen szeptemberben kezdődött, ekkor tüntek fel Horvátországban először az usztasák. A rendőrség és csendőrség eleinte nem lépett fel ellenük, egyrészt azért, mert első-rangban voltak felfegyverezve, másrészt pedig, mert nem akarták a lakosságot ezzel felingerelni. Az usztasák rendszerint hármass csoportban, járőröként jelentek meg. Nemrégiben leváltották azt a csendőrfelügyelőt, aki a helyzet elmérgesítését lehetőleg elkerülni igyekezett és utóda kiméletlen harcot hirdetett az usztasák ellen. Ennek tudható be, hogy csak-

hamár bekövetkeztek az első összecsapások az usztasák és a rendes katonaság között. Az első harcot hamarosan követte a többi. Az usztasák szabályzata szerint — írja a budapesti újságíró — a szervezet tagjai csakis egyenruhában mutatkozhatnak. Ez jellemző a helyzetre, hiszen azt maguk a felkelők is jól tudják, hogy egyenruhában járva, állandóan az életükkel játszanak. A szerb hatóságok mindent elkövettek, hogy a szervezet vezéreit leleplezzék, azonban erre irányuló fáradságuk eredménytelen maradt. Letartóztatott számos személyt, azonban a letartóztatottak közül senkire sem tudtak valamit is rábizonyítani. A letartóztatottak között van *Lukovina* volt osztrák-magyar katonatiszt is. A horvátok által kezdeményezett szabadságmozgalom jelenleg két irányra támaszkodik. Az első a politikai ellenállás, amelynek vezerei a horvát vezetők, a másik pedig a fent említett katonai alapon megszervezett, kitűnően felfegyverzett tagokkal rendelkező mozgalom, amelynek feje állítólag *Pavelics Antal* volt képviselő, akit a szerbek annakidején halálra ítélték.

A VONAT ELÉ VETETTE MAGÁT egy református lelkész

Nagyváradról jelentik: Vasárnap hajnalban egy szétroncsolt férfi holttestét talált a sínek mellett a bihariószegi csendőrszolgálat. A holttest zsebeiben talált iratokból megállapították, hogy *Kovács Gábor* bihari vajdai református lelkész azonos. Kiderült, hogy öngyilkossági szándékából a vonat elé vetette magát. Zsebeiben két bucsulevelet is találtak. Egyiket a családjához és a másikat a nagyváradai ügyészhez címezte.

A trafikárak újabb drágulása fenyeget...

Madgearu „nagyszabású” reformja — A dohánydrágító törvényjavaslat

Az ország új pénzügyminisztere, Madgearu, újra nagyszabású reformokkal kísérletezik. Amint az *Aradi Közlöny* bucuresti-i tudósítója beszámolt róla, az új pénzügyminiszter a cukorilletékek és a dohányárak emelésére készül, ami természetesen azt is jelenti egyben, hogy egy újabb drágulási folyamat indul meg az ország különböző termelő- és fogyasztó-piacain.

Indokolatlannak látszik éppen a kormány gazdasági vezetősége részéről egy újabb drágulási hullám mesterkélt felidézése. Igen jól tudjuk, hogy az ország fogyasztótömegeinek teherbírása a legvégsőkig van feszítve, szemben a kritikus mélységeig lecsökkent kereseti lehetőségekkel, amelyeket még a köztisztviselők és nyugdíjasok késve érkező fizetési kiutalásainak zavarai csak súlyosbitanak. Még inkább indokolatlan a gazdasági kormányzatnak ez az elhatározása akkor, ha meggondoljuk, hogy Madgearu sokszorta kedvezőbb helyzetben veszi át a pénzügyi tárca vezetését, mint elődje, Mironescu. Az állami inkasszó — mint ismeretes — a fokozottab adóbehajtási rendszer bevezetése óta erősen javult. Legutóbb a 60 millió lejt is elérte egy-egy nap bevétele. Madgearu 16 millió lejt talált az államkasszában, míg a költségvetési deficit már 8 milliárd lejre csökkent. De mi lesz, ha a pénzügyminiszter újabb illetékemelés és dohánydrágítása újabb megpróbáltatás alá veti a fogyasztó-tömegeket? A dohányárak emelése a cigarettaárak emelkedését vonja maga után és ennek bekövetkezése kétségkívül a cigaretta és dohányáru-fogyasztást fogja esetleg katasztrófálisan lecsökkenteni. Ha ez bekövetkezik, a Cassa Autonoma a Monopolurilor bizonyára nem fogja elmulasztani a maga retorziós lépéseit sem megtenni a kormányzat ellen, amely megzavarja intézkedéseivel az eddig kialakult üzleti forgalmat.

Mindezeket a szempontokat bizonyára fontolóra fogja venni a legfelsőbb gazdasági tanács, valamint a törvényhozás két háza — de mindnyájukat érhetnek meglepetések és egyáltalán nincs kizárva annak lehetősége, hogy a parlament egyik napról a másikra megszavazza a dohánydrágító törvényjavaslatot és mároról-hónapra a dohányzók milliói számára teszi lehetetlenné élvezetének további gyakorlását. Ha az áremelkedés bekövetkezik, akkor ez a pénzügyminiszter intenciója ellenére, ahelyett, hogy javítana, csak ront majd az államháztartás jelenlegi helyzetén.

— **Az őszi érettségi vizsgák eredménye.** A közoktatásügyi minisztérium értesítése szerint, az őszi érettségi vizsgálatokon 38 bizottság előtt 4563 érettségi jelölt vizsgázott, akik közül 3256 diák, vagyis 71 százalék sikeresen tette le az érettségit.

— **Ötven százalék utazási kedvezmény az egyetemi hallgatóknak.** A vasutak vezérigazgatósága 50 százalékos utazási kedvezményt engedélyezett az egyetemi székvárosokba való utazásra azoknak a diákoknak, akik az egyetemekre való beiratkozás céljából utaznak.

— **Aradváros vezetősége Borneas Traian városi mérnök számára megszavazta illetményeinek megtérítését,** amelyek 1932. május hó 8-ikától kezdődőleg, szeptember hó 30-ikáig esedékesek számára. Ezt a szolgálatot Borneas mérnök az árvízveszedelem miatt felhalmozódott munkaanyag feldolgozása alkalmával teljesítette.

— **Haláragazolt a vonat egy pankotai telefonszerelőt.** Pankotáról jelentik: Szabados István pankotai pályafelügyelő ma délelőtt jelentette a községi csendőrségnek, hogy a vasúti sínek mentén egy férfi hullájára akadt. A csendőrség részéről bizottság szállott ki a helyszínre, amely megállapította, hogy a halott Tamás István 40 éves telefonszerelővel azonos. Az eddig lefolytatott vizsgálat szerint több mint valószínű, hogy a telefonmunkást, amikor át akart menni a vasúti síneken, az egyik személy-szerelvény elütötte. Az ügyben folyik a vizsgálat.

— **A magyar Nemzeti Bank jelentése a devizagazdálkodásról.** Budapestről jelentik: A magyar Nemzeti Bank ma tette közzé kimutatását a kötött devizagazdálkodás XI. hónapjának eredményéről. A múlt év augusztus elsejétől ezévi szeptember 30-ig külföldi adósságok fizetésére árubehozatalra, követségek ellátására és külföldi kiküldetések költségeire engedélyeztek 386 millió 800 ezer pengő értékű devizát és valutát, amivel szemben befolyt külföldi fizetési eszközökben 304.200.000 pengő. A kötött devizagazdálkodás tehát több mint 82 millió pengővel mintegy két és fél milliárd lejjel — deficit volt.

— **Difteritisz Aradon.** Ma jelentette Aradváros főorvosi hivatalának dr. Frint Sándor orvos, hogy Bogdan Rozália, Strada Rahovei 153. szám alatt lakó négy éves kisleány difteritiszben megbetegedett. A város egészségügyi hatóságai megtették az intézkedéseket az újra feltűnt veszedelmes betegség lokalizálására.

— **Ismét elhalasztotta a város a színházügy tárgyalását.** Aradváros interimár-bizottsága kedd délutáni ülésén újra elhalasztotta az aradi magyar színházigazgató kéréseinek tárgyalását, mivel a kérdés egyik legalapabb ismerője, dr. Nagy Sándor interimár-bizottsági tag, leánya betegsége miatt, kénytelen volt távolmaradni a városvezetés üléséről.

— **A nők miatt adták ki az új 100 pengős bankjegyeket.** Budapestről jelentik: Budapesten ma bocsájtotta ki először a Nemzeti Bank az új százpengős bankjegyeket. Az új százpengős egyik oldalán Mátyás király képe van, míg a másik oldalán a királyi vár látható. Az újságírók kérdést intéztek a Nemzeti Bankhoz, hogy miért szükséges az új százpengős, mire azt a választ kapták, hogy ennek a nők az okai, ugyanis a nők a százpengősöket belegyömöszölik kis pengőtárcáikba és így gyűrődik, szakadozik a bankjegy. A régi százások 1933. április elsejéig maradnak forgalomban.

A pesszimista férj

A feleség késő este érkezik haza és mentegetődik:

— *Azt hitted szívem talán, hogy elvesztem?*

Férj: Oh dehogy, soha életemben nem voltam optimista.

— **Budapestiek Bucuresztiben.** Budapestről jelentik: Budapest fürdőváros rendezésében szerdán reggel utaznak Bucuresztibe a magyar idegenforgalmi tényezők, hogy visszaadják a román orvosok tavalyi látogatását a Budapesten rendezett balneológiai kongresszuson.

— **Kiraboltak Hamburgban egy ékszerkirakatot.** Hamburgból jelentik: A Damm Tor Strasse, Hamburg egyik legforgalmasabb uccájában ma délután 3 órakor az ucca legfényesebb ékszerüzletének kirakatát követ beverték és a kirakatkól mintegy 20.000 márka értékű briliánsgyűrűt és fülbevalókat elloptak. A betörő kerékpáron menekült el, tettének színhelyéről.

— **Öngyilkosság Budapesten.** Budapestről jelentik: A Carlton-szálló 306-os szobájában a személyzet eszméletlen állapotban találta rá Balogh Iván 26 éves hadnagyra. Az előhívott mentők megállapították, hogy a fiatal tiszt megmérgezte magát. A hadnagy, aki dúsgazdag földbirtokos-családból származik, gyógyíthatatlannak hitt betegsége miatt keletkezett buskomorságában akart véget vetni életének. Állapota reménytelen.

— **Hatalmas malomégés Ismailban.** Ismailból jelentik: Hatalmas tüzvész pusztított az elmúlt éjszaka folyamán Ismailban. A hajnali órákban kigyulladt a Burt és Chirilov társaság malomüzeme és mire a veszedelmet észrevették, már csaknem az egész raktárépület és a gépház lángokban állt. A telefonon értesített tűzoltóság teljes apparátussal csakhamar a helyszínre érkezett és hozzáfogott a már elhatalmasodott tűz lokalizálásához. A legnagyobb erőmegiesztések ellenére azonban, a lángnyelvek egyre jobban terjedtek és rövid idő múlva már a szomszédos „Continexport” társaság raktárépületei is égtek. Végül is a reggeli órákban sikerült a tűz tovaterjedését megakadályozni, később pedig teljesen elfojtani. Mindkét épület egy része leégett, elpusztult azonkívül 78 vaggan árpa, amely részint a malomban, részint pedig a „Continexport” raktáraiban volt felhalmozva. A tűz oka eddig még ismeretlen. A kár több millió lejre rúg.

— **Szabolcska Mihály-emlékünnepe Lippán.** Lippáról jelentik: Vasárnap délelőtt a lippai református egyház az istentisztelet keretében Szabolcska Mihály-emlékünnepet tartott, amelyen Pálur István lippai református lelkész nagyvonalú emlékbeszédében az elhunyt pap-költőt lelkes szavakkal méltatta. Az ünnepség további során Szabolcska-versek, hatásos monológok szerepeltek. Pintér Gizike, Holzer István és Ács Béla tüntek ki előadásaikkal. A templomi ünnepség után a hívek Pálur István lelkész vezetésével a temetőbe vonultak ki, ahol Polgár Ferencné, Szabolcska Mihály legkedvesebb tanítványának sírját ünnepélyes külsőségek közepette megkoszorúzták. Pálur lelkész emelkedett hangú, szép beszédet mondott a sírnál, majd Szabolcska Mihály egyik legszebb versét Holzer Jánosné szavalta el, amellyel az ünnepség véget is ért.

— **Megrendítő gyermektragédia Nagyváradon.** Nagyváradról jelentik: Ma reggel halálos szerencsétlenség történt a nagyvárad vasúti köhid közelében. Szabó Zoltán 8 éves kisfiú a síneken keresztül akart a templomba eljutni, ugyanekkor érkezett be a Biharpuspökiről jövő gyorsvonat. A szerencsétlen gyermek nem vette észre a közelgő vonatot, úgyhogy az halálra gázolta. A kisgyermek szüleinek kiméletesen adták tudtukra gyermekük halálos balesetét, azonban amikor a hírt meghallották, ájultan zuhantak szobájuk padlójára. Több órán keresztül sem sikerült az elájult szülőket öntudatra téríteni. A szülők iránt városszerte nagy részvét nyilvánul meg.

— **Grafológiai előadás.** Fenyves Farkas László, a budapesti „A Grafológia” című folyóirat szerkesztője, aki jelenleg Aradon tartózkodik, páratlan érdekességű előadást tart a házasság előtti írásvizsgálatról „Szexszuális jelenségek az írásban” címen e hó 27-én este 9 órakor a kulturpalota kistermében. Az előadást vetített képek kísérik. Jegyek 30, 25 és 20 lejes árban Sándor Ferenc könyvkereskedésében és a grafológus volt Kosuth-ucca 39. szám alatti irodájában kaphatók. Ugyanott az érdeklődőket fogadják.

— **Ma délután 6 órakor volt az aradi Wizo nőegyletnek megnyitó előadása a Zsidó Kulturház nagytermében.** Ez alkalommal szépszámu közönség gyűlt egybe, akik mindvégig a legnagyobb figyelemmel és érdeklődéssel kísérték az előadókat. Mint előadók, dr. Roth Dezsőné (Temesvár) és Weinberger Nándorné (Cluj) szerepeltek, akik színes és érdekesítő módon ismertették palesztinai élményeiket. A két tehetséges előadót a jelenlevők nagy tapsviharral ünnepelték.

— **Az Aradi és Aradmegyei Vakok Egyesülete** október 31-én és november elsején, a halottak napját megelőző két napon, gyűjtéssel egybekötött virág-, koszoru- és gyertya-árusítást rendez az egyesület javára. Az örök világosságot szimbolizáló gyertyalángok, a szeretet hervadhatatlan virágai, a sors mostohagyermekének kezemunkájából csillannak fel és illatoznak majd halottak napján a sírkertekben... A vakok, akik már életükben sem láthatják az életet adó, ragyogó napot, ők világitanak majd a Halottak birodalmában, ők hozzák kezük munkájával a fényt, a világosságot azoknak, akik már eltávoztak erről a szenvedésekkel teli világról... Mindenki, akinek kedves hozzátartozója, rokona, vagy néhai jóbarátja porlad a sírhant alatt, kegyelettel áldoz az elhunyt emlékének azzal, ha a vakok részére juttat néhány lejt abból, amit a sírok felvirágoztatására, kivilágítására szánt.

— **„Ferenc József” keserűvíz megszünteti az emésztési zavarokat,** a vérkeringést helyes utra tereli, felfrissíti a szellemet és egészséges álmot hoz.

— **Az Aradi Polgári Jótékony Egyesület Temetkezési Csoport** igazgatósága tisztelettel értesíti t. tagjait, hogy az Aradi Polgári Jótékony Egyesület választmánya és közgyűlése, valamint a Temetkezési Csoport közgyűlése által adott megbízása alapján, a temetkezési csoportokból alakítandó új jogi személyiség aipszabályait elkészítettük és annak letárgyalása végett a csoport taggyűlését november 13-ikára összehívjuk. Igazgatóság.

— **Urodonal** a legismertebb és az egész világon legelterjedtebb szer a vese kimosására, mely megtisztítja a szívet, a májat, az idegeket, izmokat és ízületeket a húgysavas lerakódásoktól és így megóvja a szervezetet oly betegségektől, melyeknek különben áldozatul esne. Urodonal alaposabban hat, mint a legtöbb ásványvíz és a só.

Kilencéves vasuti panama-pörben hozott felmentő ítéletet az aradi törvényszék

A CFR favásárlásai a bíróság előtt — „Mindenki lophatott a vasut fájából” — A titokzatos névjegy — Izgalmas kihallgatások a mai főtárgyaláson

Ismert aradi vasuti főtisztviselők vároztak ma délelőtt az aradi törvényszék első szekciójának tárgyalótermében. Egy régi, már elfelejtett vasuti panama ügye került ma tárgyalásra az aradi bíróságnál, amely előtt a CFR egykori ügyvezetésének számos titka került napvilágra. Vaskos aktacsomaggá növekedett a kilenc év óta húzódozó ügy, amelynek vádlottjait, annyi év után csak most mentette fel a bíróság. A per szereplői Cherier János volt vasuti mérnök, Dürr Alfréd, Steinhübel Zoltán és Kovács Ágoston vasuti főtisztviselők, Riesz Sámuel csermői bankigazgató és Rosenbeck Lipót fakereskedő voltak, akik Steinhübel kivételével mind megjelentek a mai tárgyaláson. Steinhübel ellen, miután tartózkodási helyét a bíróság nem ismeri, *köröző-levelet adtak ki*. A vád tárgya évek eseményeire vezetendő vissza.

Bonyodalmak a favétel körül

1923. őszén történt, — mondja a vádirat — hogy a vasut fát rendelt egyes magáncégek. A fa átvételével Cherier mérnököt és Steinhübelt bízták meg, akik kiszálltak Bolibarlang-állomásra, ahol Rosenbecktől kellett 260 köbméter fát átvenniük. Az állomáson mindössze hét-nyolc köbméter volt, míg a többit még az erdőben őrizték. Dacára annak, hogy a szabály szerint az állomáson kellett volna átvenniük a teljes mennyiséget, a vád szerint átvételi jegyzőkönyvet szerkesztettek, amelyben elismerték, hogy megtörtént a szabályszerű átvétel. Néhány nap múlva Csermőn vettek volna át kétszáz köbméter fát a vasut részére. Itt Rieszzel állottak összeköttetésben és az igazgató rábeszélésére átvették az előírtnál kevesebb és rosszabb minőségű fát. Cherier állítólag kétezer lejt kapott volna megvesztegetés címén Riesz igazgatótól. Több, mint kétezer köbméter vettek át Alvácán is és csak jóval később derült ki, hogy 640 köbméter hiányzik és a többi is gyenge minőségű, használhatatlan fa.

A mai tárgyaláson kihallgatták az összes tanukat. Főképpen egy névjegy körül folyt a vita, amelyet Cherier küldött Riesznek. A névjegyen a volt vasuti mérnök arra kérte az igazgatót, ne valljon semmit a feyelmi-bizottság előtt. Ez a névjegy később az akták közé került, miután az igazgató átadta azt a vizsgálatot vezető tisztviselőnek. Ispravnic György vasutigazgató vallomásaiban kijelentette, hogy Vadász állomáson tett jelentést neki annak idején arról, hogy Steinhübeltől utasítást kapott, tartson vissza egy vagon fát a vasut által vásárolt anyagokból. Az ügyben bevezették a vizsgálatot és így került napfényre az egész eset. Jura Nichifor volt aradi állomásonként kijelentette, hogy az aradi mozdonyok számára kapott egy ízben nagyobb mennyiségű fát és a raktáros figyelmeztette arra, hogy a fa rossz minőségű. Erre utasítást adott ki, hogy ne vegyék át a fát. Codarcea János főellenőr kérte az elnököt, olvassa fel a vizsgálóbíróknál tett vallomását.

Érdekes vallomások

— Majdnem tíz év telt el az eset óta és most már nem emlékszem mindenre pontosan — mondotta.

Az elnök felolvasta a vallomást, amelyben Codarcea kijelentette, hogy a fa átvétele szabálytalanul történt meg, mert fiktív átvételi jegyzőkönyveket szerkesztettek. Csermőn is rossz minőségű fát vettek át Riestől és a vizsgálat megindulásakor ő volt az, aki a választott igazgatótól átvette a Cherier által neki írt névjegyet, amelyben kérte, ne valljon semmitse, ellene a vizsgáló-bizottság előtt. Dürr Alfréd, aki Aradon teljesített szolgálatot, ott

követelt el tőle, hogy szemmérték szerint vette át a kapott vagonokat és nem végezte el az előírt ellenőrzést. Az elnök kérdésére Riesz kijelentette, hogy a vizsgálat megindulásáig nem ismerte Cherier és nem adott neki semmiféle pénzt.

Elnök: De itt az Ön sajátkezűleg írt vallomása, amelyben elismeri, hogy 1500—2000 lejt adott Cheriernek. Az Ön írása ez?

Riesz: Igen.

Elnök: Ha nem igaz, miért írta?

Riesz: Nem tudok románul. Déktálás után írtam, nem tudtam, mit tartalmaz.

Budisteanu Péter aradi raktárfőnök tesz vallomást a kapott fa rossz minőségéről. Varga Péter vasuti tisztviselő azt vallotta, hogy Steinhübeltől fát vásárolt, amelyet kifizetett. Felolvassák ezután Steinhübel vallomását.

Az elnök ezután több meg nem jelent tanu vizsgálóbíró előtt tett vallomását ismerteti, majd a bizonyítási eljárást befejezettnek jelenti ki. Gutunoiu ügyész ismerteti ezután a vádat, amelyben a vádirat állításait teszi magáévá s kijelenti, hogy a vádlottak többszázezer lejjel károsították meg a CFR-t.

— *Példás büntetést kérek* — jelentette ki az ügyész — *mert a példaadásra szükség van, amikor folytonosan kiderülnek panamák, ahol milliókkal károsítják meg az államot.*

Mihaileanu dr., a CFR képviselője a vádlottak megbüntetését kéri. Kijelenti, hogy többszázezer lejes kára volt a vasutnak, azonban a bűnügy befejezéséig nem akarta az államvasut a kártérítésre vonatkozó igényeit bejelenteni. Most állítják majd össze, mennyi kártérítést követel a CFR és ezt az összeget polgári uton igyekszik behajtani a vádlottaktól. Az egyik különben már meg is térítette az általa okozott kárt. Ezután dr. Hotaran Viktor védőügyvéd szólalt fel. A CFR tíz év előtti helyzetét vázolja és kijelenti, hogy olyan szervezetlenség uralkodott ennél az intézménynél, hogy ott minden

megtörténhetett. A CFR akkoriban arra kényszerítette a fakereskedőket, hogy olcsó áron fát adjanak. Az a kereskedő, aki nem adott fát a vasutnak, nem kapott vagonokat sem a saját szállítási részére. A vasut a bevásárolt fát azután minden felügyelet nélkül egy helyre raktározta be. A vasuti raktár kerítései betörve állottak, *mindenki lopott a fából, aki csak akart*. Vagonszámra feküdt künn, minden ellenőrzés nélkül. A Mosóczy-telep és Mikalaka szegény emberei naponként és tömegesen vitték haza az ingyenját. Ezért a hiányért, amely az ellenőrzés fogyatékosága és a szervezetlenség következtében keletkezett, senkit sem lehet megbüntetni. Cherier nem követett el közokirathamisítást, mert az általa aláírt jegyzőkönyv nem volt közokirat. Semmisen bizonyítja, hogy megvesztegetést kapott volna, egyedül az eltűnt Steinhübel tartotta ezt a vallomást fenn. *Másfél millió lejes magánvagyonra van a volt vasuti mérnöknek, akinek sohasem volt szüksége arra, hogy megvesztegetéseket fogadjon el.* A névjegyet azért írta, mert hallott a vizsgálatról és dacára annak, hogy ártatlannak érezte magát, mégis félt. *Ismerte a vasutnál uralkodó intrikákat.* Egyetlen terhelő vallomás nem hangzott ellene el, csupán Codarcea vallomása. Ez a tisztviselő maga is elismeri, hogy mindent csak hallomásból tud, tapasztalatból semmit. Rámutat arra, hogy a CFR egyáltalában nem biztos a dolgában, amit igazol az is, hogy most, kilenc év után, még mindig nem tudja, mennyi kártérítést kíván.

Felmentő ítélet

A másik védő, dr. Furdai József Riesz szerepét tisztázza. Sorban veszi a vádpontokat és cáfolja mindegyiket, majd ő is felmentést kér. Az utolsó szó jogán a vádlottak sorban bejelentették, hogy ártatlannak érzik magukat és felmentést kérnek. A bíróság ezután tanácskozással vonult vissza s hosszas megbeszélés után hirdette ki ítéletét, amelyben

a vádlottakat bizonyíték hiányában felmentette. A hamis számadások ügye már amnesztia alá esett és így a vádlottak nem büntethetők meg, még abban az esetben sem, ha a bűnösségük utólag teljes beigazolást nyert.

Az ügyész Cherier és Dürr felmentése ellen felebbezést jelent be, míg Cherier János szintén felebbez, mert — kijelentése szerint — *nem amnesztiát, hanem rehabilitálást akar.*

SPORT KÖZLÖNY

Összeállították a Gloria ellen kiálló válogatottat

A Gloria megváltoztatta összeállítását. — Szerdán délután játszik le a mérkőzést —

Szerdán délután a Gloria-CFR-pályán érdekes mérkőzés kerül lebonyolításra. A félünnep alkalmával a szövetség a Gloria együttese ellen az Arad-kerületi bajnokságban résztvevő csapatok válogatottját állítja szembe. Ez a reprezentatív legénység „Csikó válogatott” jelleggel fog birni. Az összeállítás nagyobb vonalakban megtörtént és így valószínű, hogy a sportközönségnek izgalmas és nagyvonalú játékban lesz része. A válogatott:

Kiss—Variassy I., Variassy II.—Grosz, Szabó Béla, Lingurar I.—Kántor, Puskás, Barbu I., Comlosan, Kolumbán II.

Valószínű, hogy ez az összeállítás még változást szenved. Így amennyiben Becker szerepelt tud, ő veszi át Kiss szerepét. A halvesor az ffx, a csatárláncnál eltolódások lehetségesek.

A Gloria változtatott az összeállításán, így valószínű, hogy a nagy tudású Blaskovits fogja dirigálni a sort és ez a bajnokoegyüttes

gólképeségét nagyban növelni fogja. A Gloria összetétele valószínűleg a következő lesz:

Bugarin (Burdan)—Husztik, Albu—Szabó, Pecskan, Neteda—Tisza, Dobra, Blaskovits, Cosma, Barbu.

Ha a csatársor ebben az összetételben veszi fel a küzdelmet, úgy hatásos játékot produkálhat. A meccs jellege megengedi a cserét, így szóhoz fog jutni Igna, Mercea és Marianut is.

O Gudbród Pál az AMTE sportigazgatója a keddi rendkívüli választmányi ülésen visszavonta lemondását.

O Magyarország sulyemelő bajnokságát öt új rekordot hoztak. A birkózó szövetség által rendezett versenyek az alábbi 5 rekordot eredményezték: Pehelysúly: 1. Molnár László UTE 255 kg. rekord. Könnyűsúly: 1. Csinger MTK 277 és fél kg. rekord. Középsúly: 1. Garai MTK 287 és fél kg. rekord. Kisnehézsúly: 1. Dr. Papp László MAC 277 és fél kg. rekord. Nehézsúly: 1. Kun Törekvés 295 kg. rekord.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Csökken az export — emelkedik a behozatal

A devizakorlátozások miatt kedvezőtlenül alakul Románia kereskedelmi mérlege

Mindazon korlátok ellenére, amelyek a román árucikkek exportja elé emelkednek, Románia kereskedelmi mérlege az év első nyolc hónapjában még mindig aktív volt. Nem szabad elfelejtenünk azonban arról, hogy a statisztikából éppen azoknak az őszi hónapoknak az adatai hiányoznak, amikor ugy az általános, de főleg a gabona export minden évben emelkedni szokott. Ugyanebben az időpontban régebben emelkedő tendenciát mutatott a behozatal is, mivel a kereskedők és iparosok ebben az időszakban látták el magukat a télire való árucikkkel.

Azokból a jelenségekből, amelyeket hivatalos adatok ugyan még nem támasztanak alá, általában arra lehet következtetni, hogy a deviza-korlátozások megszigorítása következtében kereskedelmi mérlegünk az utolsó két hónapban kedvezőtlenül alakul ki. A mezőgazdasági export sokkal alacsonyabb, mint az elmúlt évben, egyrészt azért, mert nem rendelkezik olyan nagy gabona készlettel, mint akkor, másrészt pedig, mert a külföld korlátozta a gabona-behozatalt. A helyzetet súlyosítja az a körülmény, hogy a belső árak jóval a világpárisztól emelkedtek. Addig, amíg az export csökken, a behozatalban bizonyos emelkedés mutatkozott a hetekkel ezelőtt elterjedt inflációs hírek hatása alatt. A Banca Nationala import korlátozó rendeletei következtében ennek az irányzatnak az előretörését sikerült lezserelni s nem lehetetlen, hogy a behozatalt is a kivitel összege alá szorítják és ezáltal a szeptemberi és októberi hónapokban is aktív maradt a kereskedelmi mérleg. Erről azonban még hiányoznak a pontos statisztikai adatok.

Ami az 1932. évi január—augusztusi kereskedelmünket illeti, ez a következőképpen alakul: Export az említett nyolc hónapban 5,427.542 tonna, 10 milliárd 100 millió lej értékben. Import 250.723 tonna, 7 milliárd 85 millió lej értékben. Az 1932. év első nyolc hónapjának kereskedelmi mérlege tehát 3 milliárd 15 millió lej aktivumot mutat. Az elmúlt év hasonló időszakában az aktivum 2 milliárd 761 millió lej volt, vagyis egy negyedmilliárdal kevesebb, mint ebben az évben. Ez látszólagos javulást jelentene, de nem szabad elfeledkezni arról, hogy kereskedelmi mérlegünk javulása főképpen behozatalunk csökkenésének, nem pedig kivitelünk emelkedésének tudható be. Addig, amíg 1931. első nyolc hónapjában az export 13 milliárd 718 millió lej értéket képviselt, 1932. hasonló időszakában 10 milliárd 100 millió lejre csökkent, az import pedig az említett két évben a következőképpen alakult: 1931-ben 10 milliárd 956 lej, 1932-ben 7 milliárd 85 millió lej. Mennyiség szempontjából még nagyobb esést mutat az export a szóban lévő két év említett időszakában: 1931-ben 368.991 tonna, 1932-ben 250.723 tonna. A statisztika tehát azt mutatja, hogy egy év alatt kereskedelmi mérlegünk végösszege tetemes csökkenést szenvedett.

— „Aradi cégváltozások. Gross Albert S. A. pentru Transporturi aradi szállító vállalatnál.” című közgazdasági hírnökbe sajtóhiba oszlott, a melyet ezúton helyesbítünk: Győző Gyula igazgatósági tagságát és cégjegyzői jogosultságát. Gabos Sándor ügyvezető igazgatói minőségét és cégjegyzői jogosultságát, továbbá Gabos László és Roth Aladár cégjegyzési jogosultságát a törvényszék bejegyezte.

— Az állami tisztviselők fizetése. Az aradi pénzügyigazgatóságra ma 1 millió 70 ezer lejes kiutalás érkezett az aradi és aradmegyei katonaság dologi kiadásainak fedezésére. Az állami tisztviselők fizetésére nézve — bár a bucaresti-i lapok szerint már október 27-én megkezdik a fizetéseket — ezideig semmiféle rendelkezés nem érkezett.

A rheumát legyőzhetjük, ha....

Rheuma és annak különböző fajtái

Rheuma minden fajtája: izületi, izombeli, idegrheuma stb.... ama bajok közé tartozik, melyeket a czúzos, közsvényes embereknél a húgysav idéz elő.

A csontokban és izületekben beálló heves fájdalmakban mutatkozik, megduzzasztja a fájdalmas testrészeket, megnehezíti a járást és mozgást. Az izomzat is gyakran megtámadja a rheuma, amikor is igen fájdalmasakká válnak. Derékszába, vesebántalmak, izomfájdalmak a mellkasban és a bordák között, gyak-rheuma stb. az izomrheuma leggyakoribb fajtái.

Éles fájdalmat okoz főleg éjjel az izületi szövetekben és inakban, az izomcsoportok erős feszültsége pedig kínossá teszi az életet. Gyakran meg is dagadnak a lábak, a csuklók és a térdék.

Az évszakok változása, nedves időjárás súlyosbítja a rheumás fájdalmakat, melyek mind súlyosabbakká válnak, ha nem védekezünk ellenük idejében és nem szedünk URODONAL-t a rostos izzadányok támasztásának megakadályozására.

Urodonal kiválasztja és bőséges vizezettel eltávolítja a vérből az ott felgyülemlett savakat és így nagy megkönnyebbülést szerez a betegnek; ezenfelül segítségére van a természetnek gyógyító tevékenységében, anélkül, hogy bármily tekintetben is hátrányos volna, vagy főleg akadályozná a szervezet működését.

URODONAL

kiválasztja a vérből a húgysavat.

Minden drogueriában és gyógyszerfárban kaphatók.

Oroszország az inflációhoz folyamodik

A szovjet új pénzügyi politikája

Nemzetközi pénzügyi körökben egy rendkívül érdekes szovjet-intézkedésről tárgyalnak, amelynek kihatásait egyelőre még nem lehet tudni. A moszkvai kormány ugyanis törölte mindazokat a korlátozásokat, amelyek a bankjegyek kibocsátása, illetve a bankjegyforgalom emelése elé hártultak. Az 1932. évi törvény szerint, a szovjet állami bank 1, 2, 3, 5, 10 és 20 cservoneceseket (egy cservonec 10 rubel 7,74234 gramm tiszta arany) csak legalább 25 százalékos aranyfedezettel bocsáthat ki. Ez év júliusában az állami bank papírpénzkibocsátását kezdte meg, anélkül, hogy szem előtt tartotta volna az 1922. évi törvény rendelkezéseit. Szeptemberben pedig a forgalomban lévő bankjegyek 400 millió rubellel haladtak meg az előirányzott plafont.

A szovjet állami bank ez év szeptemberéig, minden hó elsején és tizenhatodikán közölte helyzet-jelentését. Szeptemberben a jelentés már elkészve, ötödikén jelent meg, azóta pedig az állami bank egyáltalán nem is közöl jelentéseket. Egyes pénzügyi körök ezekből a jelekből kétségbevonhatatlanul azt a következtetést vonják le, hogy Oroszország az inflációhoz folyamodik, állítólag szó van arról is, hogy egy új állami bankot is alapítanak,

Baby- és gyermek kötöttárak, keztyűk, trikóalsóruhák, harisnyák a legjobban és legolcsóbban nálam szerezhetők be.

Óriási választék, kiváló minőség!

Juliette

kötöttárak szaküzlete
Arad, Neuman palota.

amelynek az lenne a hivatása, hogy a cservonecot egy új pénzegységgel, a „lenin”-nal helyettesítse. Az új pénzegységet részben a szovjet külföldön lévő aranykészleteivel, jövőbeli aranytermelésével, a nafta-export és Odessza kikötő jövedelmével garantálnák.

— Banktisztviselők küldöttsége a kereskedelmi miniszternél. Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt 500 banktisztviselő vonult fel a fővárosban a kereskedelmi miniszterium elé és tiltakozott az ellen, hogy a bankok nem tartják be a munkaidőre vonatkozó hivatalos rendelkezéseket. A tisztviselők egy szűkebb bizottságot küldtek be a kereskedelmi miniszterhez és D. R. Ioanitescu miniszter megígérte a küldöttségnek, hogy a panasz kivizsgálására sürgős intézkedéseket tesz.

Művészi

gyermekfelvételek

készülnek

STOJKOVITS JÓZSEF műtermében
volt Szabadság-tér 16- szám alatt.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

SZERDA, OKTÓBER 26.

Bucuresti, 13: Gramofon. 18: Rendőrzenekar. 19.10: Rendőrzenekar. 20.40: Gramofon. 21. Metzner hegedűművész. 21.45: Jiano fuvolaművész. 22.15: Athanasov hegedűművész. — Budapest I. 10.15. Hangverseny. 13: Déli harangszó. 13.05: Az Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekarának hangversenye. 4.30: Morse-tanfolyam. 5: „A háztartásról.” Vizváry Mariska előadása. 6: Károlyi Árpád és cigányzenekarának hangversenye. 7.45: Gramofonhangverseny. Orgonalemezek. 8.15: „Baksay Sándor püspök 100 éves születési évfordulója.” Dr. Ravasz László előadása. 8.45: A Mándits-szalonzenekar hangversenye. 10: Az „Éjféli szerenád” hangosfilmoperett közvetítése a budapesti Paramount filmstúdióból. Főszereplő Jan Kiepura és Magda Schneider. Majd: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. — Bécs. 12.30: Szórakoztató zene. 13.40: Fried Oszkár-lemezek. 14.10: Gramofon. 16.20: Hangverseny. 18: Gramofon. 20.20: Orlando di Lasso-est. 21. Bécsi est. Közv. Fischer soprán. Arnold és a bécsi szimfonikusok. 23.30: Máthé-jazz, Ernst Wolfgang énekével. — Belgrád. 12: Gramofon. 13.05: Rendőrzenekar. 17: Gramofon. 18: Népdalok. 20.20: Gerhard Hauptmann-ünnep. 23.30: Rendőrzenekar. — Milano. 18: Rendőrzenekar. 20: Könnyű zene. Triest ötös. 20.30: Gramofon. 21.30: Operett. — Pozsony. 12.05. Gramofon. 13.30: Rádiózenekar. 19: Magyar óra: Októberi ünnep. E. Kovács: Az új regény. 20.05: Nesvera szerző művei. 23.20: Strammeizene. 24: Cigányzene. — Prága. 7.15: Zenés ébresztő. 12: Gramofon. 14.40: Rendőrzenekar. 20.05: A nemzeti gárda fuvószenéje. 21.05: A cseh filharmónikusok hangversenye. — Róma. 18.30: Zenekari hangverseny. 21.45: Zenekari hangverseny. 23.30: Könnyű zene. — Stuttgart. 20.30: Strauss R.: „Az egyiptomi Heléna” című operája. — Svájci Aleman adó. 20.45: Külföldön élő svájciak estje. 22.40: Francia zene. — Varsó. 18: Könnyű zene. 21: Dalok. 21.30:

Zongora hangverseny. 22.30: Dalok és operaáriák. 23.15: Táncczene. 24—1-ig: Táncczene.

CSÜTÖRTÖK, OKTÓBER 27.

Bucuresti. 13: Gramofon. 14: Gramofon. 18: Dinicu-zenekar: könnyű és román zene. 20.30: Donizetti: Lammormori Lucia című operája. — Budapest I. 10.15: Az I. honvédegyalozred zenekarának hangversenye. 13: Déli harangszó. 13.05: Kaposvári Zsolnay Lajos és cigányzenekarának hangversenye. 4.30: A rádió dtáktékora. 5: Pathé gramofonhangverseny. 6: „A csemegeszlő-termelés.” 6.30: Kelmay Ilona hangversenye. 7.05: Angol nyelvtanítás. 7.35: Dr. Paksy Jenő és dr. Kárpáth Zoltán kézzongorás magyarnóta-hangversenye. — Régi csárdások, katonanóták, új csárdások. 8.20: Az Operaház előadásának közvetítése. „Salome.” Dráma I felvonásban. Irta Wilde Oszkár. Fordította Pásztor Árpád. Zenéjét szerezte Strauss Richárd. Vezényel a szerző. — Majd: Bura Sándor és cigányzenekarának hangversenye a Dunapalotaszállóból. — Budapest II. 6—6.30: Kristall gramofonhangverseny. — Bécs. 12.30: Faltü-negyves. 13.40: Beethoven: Holdfénysonáta. 14.10: Gramofon. Fialat művészek bemutatkozása. 18: Seidl-zenekar szórakoztató zenéje. 21.10: Hangospapirfelvételek. 21.40: A népoperazenekar hangversenye. 23.15: Hermann-zenekar. — Belgrád. 12: Gramofon. 13.05: Rendőrzenekar. 18: Népdalok. 18.30: Gramofon. 21.30: Dimitrijevic Milán hegedűművész. 22.10: Hangverseny. 23.15: Rendőrzenekar. 23.40: Vendéglői zene. — Berlin. 17.30: Dalok. 17.55: Hugo Hermann kamaraművei. 20.10: Karének. 20.30: Gramofon. 23.20—24-ig: táncczene. — Kassa. 11.15: Zenés iskola rádió. 12.30: Gramofon. 13.30: A Slavia zenekar hangversenye. 14.35: Gramofon. 15.30:

Budapestre utazó olvasóink figyelmébe!

Az „Aradi Közlöny” Budapesten a következő újságárusoknál kapható:
A „Hungaria” nagyszálloda újságárusánál.
A „Cariton” szálloda újságárusánál.
A Keleti pályaudvar főcsarnokában levő nagy újságbódében.

Ruzsicska szalonötös. 18: Rendőrzenekar. 19: Magyar óra. Vincze: Ünnepi beszéd. Nagy—Szepepsi: Magyar szabadságversek. — Milano. 18.10: Ötös. 20: Könnyű zene. 20.30: Gramofon. 21.45: Szimfonia. Utána jazz. — Mor. Ostrava. 11: Katonazene. 12: Gramofon. 18.50: Gramofon. 20...: Szórakoztató zene. 21.40: Táncczene. — Prága. 7.15: Zenés ébresztő. 12: Gramofon. 14.40: Gramofon. 16.30: Kuchynka bögöművész hangversenye. 18.50: Gramofon. 22.30: Paganini hangverseny. 23.20: Orgona- és zongoraverseny. — Varsó. 18: Gramofon. 19: Könnyű zene. 22: Cseh zene. 23.15: Táncczene.

A szerkesztésért

STAUBER ISTVÁN

tel.

NYILTTA.

E rovat alatt közölttekért nem vállalunk felelősséget.

Felhívás!

Amennyiben feleségemtől, szül. Hamarics Annától különváltan élek, érte semmitéle felelősséget nem válllok.

Radna, 1932. okt. 24.

Fehér László
gépész.

3650

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik szeretett férjem és édes apánk

Kormon Gyula

temetésén résztvettek, koporsójára virágot helyeztek, részvétük kifejezésével mély bánatunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

3655

A gyászoló család.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apró hirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 lej. A legolcsóbb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, magyartaltassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

ALKALMAZÁS.

MINDENES főzőnő keresek. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3669

Perfectül főző mindenest

keresek november elsőjére Temesvárra. Jelentkezni szerdán 3—4-ig. csütörtök délután 9—10-ig. Str. Gr. Alexandrescu (Eresényi Miklós-u.) 28.

MINDENES szakácsnő azonnala jöfizesse felvételt. Jelentkezés volt Eötvös-ucca 14. péküzlet. 3674

Szakácsné,

elsőrangú kerestők november 1-re, a románnyelv tudása kötelező. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3673

LAKÁS.

HAROMSZOBÁS földszinti uccal lakás november 1-re kiadó. Érdeklődni: Str. Bm nescu 29. kapualatt balra. 3667

HAROMSZOBÁS modern udvari lakás kiadó Bulevardul Carol 70. 3662

Kulturpalotával szemben

Bulevardul Dragalina 4. sz. alatt négyszobás komfortos lakás november 1-től kiadó.

Értekezni házmesternél.

3626

KÉTSZOBÁS, földszobás lakás Strada Stroiescu (Teleky-u.) 31. alatt kiadó. Bővebbet v. Lipó-u. 6., ahol 1000 ananász-eper-palánta eladó. 3676

VÉTEL ÉS ELADÁS.

KASSZA olcsón eladó. Comissio, Bulev. Reg. Maria 9. 3668

Modern ebédlő,

faragott, fekete, nagyon olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban.

TELJESEN JO ALLAPOTBAN LEVŐ finom férfi télikabát, szilzkingallérral, középtermre szabva. 1500 leirt eladó. Cim megtudható a kiadóhivatalban. 3661

KATONA NÁNDOR festmény! NAGY UCASIO női bundák és bundabélésekben, kis és nagy Singer-varrógép. Sohoberl-ágy, új Protos porszívógép, japán, szolnai- és különböző majolika vázák, komplett valódi meiseni és Alt Wien étkező-szervizek, fali vitrinek, álló villanylámpák, festmények, alpaca és ezüst evőeszközök, rézágak, keleti perzsa- és szmianszönyvegek, gyári szönyvegek, szobaberendezések és külön butoridarabok, aranyozott konsol tükörök, antik szekrények régi toatett tükörök, stb. eladók: Salgóné bizományi üzlete, Str. Horia 1, (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

Elhoztuk Európa szenzációit!

Standard, Orion, Blaupunkt, Mende 2+1, 3+1, 5+1, 6+1 dinamikus hangszóróval egybeépített rádiókat :: ::
Olcsó árak! Kedvező részletfizetés!

:: HAMMER ZSIGMOND és FIA ::

ARAD, Bulev. Regele Ferdinand (Boros Béni-tér) 27. sz.

BLADO Porcellán fali mosdó, telepes rádió, márvány oszlop, nagy tük, összecukható asztal, női rubák, kabátok, cipők, fehérnemű, estélyi ruha és cipő stb. Megtekinthető d. u. 2—4 ig. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3644

ÚJ ÜZLETBRENDEZÉS jutányos Aron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19., házmesternél.

SÜRGŐSEN KERESSEK férfi és női bundákat kisebb-nagyobb keleti és hejyben készített perzsa-szönyveket, velencei tükört, ezüst evőeszköz és ezüst dísztártyákat, márkás porcellánokat, ékszerket egész szobaberendezéseket, egy bu torokat, arany fogszorokat, gyári szönyveket, sezzion és sezzionterítőket, stb. fűzőnőv dísztártyákat, stb. SALGÓNÉ bizományi üzlet Str. Horia 1. (Széchenyi ucca). Neuman-palota. 1000

HASZNÁLT, de jó állapotban levő vezeték kiöntő-kagyló, megvételre keresztek. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalában kérek.

HIRDESSZEN

a 47 éve fennálló

„Aradi Közlöny”-ben!

INGATLAN.

ALKALMI HAZELADÁS 3 szobás lakással eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3672

ÜZLETEK.

SZAZEZER LEJ kölcsönt készítőlogra folyósítatok. Haász-lroda, Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.) 20—22. sz. 3671

Fa- és széntelep

más elhelyezkedés folytán átadó, telepengedéllyel együtt. Cim a kiadóhivatalban.

Készpénzért

megvesszük butorait, ezüstjéit, antik tárgyait, szönyveit, varrógépeket stb. stb. Eladó olcsón Lengyel-féle teli háló, konyhaberendezés, Singer varrógép, festmények stb. stb. COMISIO bizományi üzlet Bulev. Reg. Maria 9. — A velünk összekötésben álló temesvári sálogház 24 százalék mellett folyósít kölcsönöket arany és ezüst tárgyakra, ékszerekre, valódi szönyvegekre, írógépekre, stb. úgy, hogy ilyen tárgyaknak a sálogházba való eljuttatására megbízásokat ismételtelen elfogadunk.